

Lapunk példányonkénti árusításának teljes bevétele az aradi Kossuth-szoboré.

Tizenhatodik évfolyam. 233-ik szám.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 60 f.

HÍRDETÉSEK:
6-hatásos petti sor egyszer 20 fl.
minden következőnél 15 fl.

Ryitter sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 257.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 154.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Péntek, október 11.

Mai számunk főbb közleményei:

- Veséreik: A zuhany.**
- Az új országgyűlés képe.**
- Két esztendő.**
- A gyomai képviselőjelöltek.**
- Ismét sikasztottak.**
- Hogyan buktatták meg a néppártot Kőböl-
kuten?**
- Minden leánynak jutott alma.**
- A rablógyilkos cigányok Aradon.**
- A polgári takarékpénztár közgyűlése.**
- A meggyilkolt tejos-kocsis.**
- A hadsereg reformja.**
- A mai választások.**
- A bécsi haláleset párhaj.**
- Társaság: Pehely Magda férje.** Irta: Zboray A.
- Hegény-Csarnok: A karvalyek vére.** Irta:
Theuriet André.

A zuhany.

Arad, október 10.

Kapcsolatot keresünk két félhivatalos tudósítás közt. Az egyik cáfolat, a másik hiradás. Az egyik megnyirbál reménységeket, a másik reménykedőknek keblét dagasztja.

Mind a kettő állami alkalmazottak fizetésrendezéséről szól, csak hogy az egyik tisztviselőnek, a másik tiszteknek hordja a hirt. Természetes, hogy a reménységet nyirbáló cáfolat a tiszteknek s a reménykedésre bátorító hír a katonatiszteknek szól. Csodálkoznánk, ha másképp volna, sajnáljuk, hogy nem lehet másképp.

Alighogy hire kelt, hogy a kereskedelmi miniszteriumban a kisebb fizetési fokozatban levő tisztviselők fizetését valamelyest megjavítják, rögtön kiugrik a porondra a félhivatalos s azt mondja, hogy az ilyen szándékról a kereskedelmi miniszteriumban semmit sem tudnak. Es ugyanakkor megtudjuk, hogy elkészült a hadügyminiszteriumban a katonatisztek nyugdíját rendező, tehát megjavító javaslat. Az osztrák kormány már el is fogadta s most a magyar kormányon a sor, hogy elfogadja.

El fogja fogadni. És jól teszi, hogy elfogadja. Mert szégyenletes dolog, hogy az állam alkalmazottja hosszú szolgálata után odalökessék a nyomoruságnak. És még jobban teszi, ha elfogadja azt a másikat, ugyancsak most elkészült javaslatot, amely a katonatisztek özvegyeinek és árváinak hitvány nyugdíját fölemeli. Egyetlen szavunk sincs az özvegyek és árvák sorsának javítása ellen. Nem is lehet, másnak se legyen szava ellene. De van szavunk és szóljon hangosan a szavunk az ellen, hogy az állam méltányosságában csakis a tiszteknek van részük, s hogy a tisztviselőknél nemcsak hogy nem jut a méltányosságból, hanem ellenkezőleg, — egyre az ő méltányosságukra hivatkozik az állam, amikor elhalasztja, elodázza, így-amúgy elutasítja tisztviselőinek kívánságait.

Elfogadjuk a katonatisztek nyugdíj-

nak rendezését, de nem akassza meg a katonai kiadásoknak ez a fokozása még jobban a tisztviselők kívánságainak teljesítését. Mikor uton-utfélen azt hangoztatják, hogy lehetetlenség az, ami jogos, már tudniillik a tisztviselők kívánsága, mert beleütközik az állam pénzügyi helyzetébe, ne rontsák meg még jobban ezt a rossznak mondott helyzetet.

Hirdeti a lehetetlenséget a félhivatalos cáfolat és bizonyítja a javítás lehetőségét a félhivatalos hiradás. A hadügyminiszternek nem imponál az a polgári lehetetlenség. Hiszen az államnak erkölcsi kötelességéről van szó. A kardbojt viseléseért ne koldusbot legyen a jutalom. Helyes. De az állam munkásainak dologtevéseért se nyomoruság legyen a díj. Ha lehetséges a pénz előteremtése a hadügyminiszter kívánságára, lehetségesnek kell lennie a szinylődő, hitványan tengődő, de lelkiismeretesen, fáradhatatlanul dolgozó tisztviselő kérésére is. Ha a hadügyminiszter sürgetésére nem üres ígérettel feleltek, az a sok ezer magyar család, az a sereg nyomorgó állami munkás is többet érdemel elodázó ígéretnél. Az a tendencia, hogy javíttassék meg az állam alkalmazottjainak helyzete, érvényesüljön ott is, ahol a polgári államot nem is ostromolja, hanem csak kerülgeti alkalmazottjainak szerény kérése. Mert a különböztetés tisztek és tisztviselők jogos kívánsága között sehogy sem motiválható meg úgy, hogy

TÁRCA.

Pehely Magda férje.

Irta Zboray Aladár.

Reggel négy óra volt. A lányokat megtépte, a legényeket tönkresilányította a szupécársadás. Akkor jutott eszébe Dános Péternek az a furcsa ötlet, hogy megkérdezze a kis Pehely Magdát, szeret-e?

Pehely Magda, akit a becsületes nevén Schönthau Magdolnának hívtak, egy kicsit megütközött ezen a váratlan kérdésen, de azért rövid habozás után meglehetősen nyugodtan válaszolt:

— Szeretem.

— Akkor rendben vagyunk, — konstataulta Dános Péter. — Es mikor kérjem meg a kezét?

— Hát jöjjön föl holnap, úgy öt óra tájban, akkorra már kialudtuk magunkat, meg a mamának is szünőfélben lesz már a főfájása.

Miután pedig ilyenképpen minden a legjobb rendben volt, Magda is fölvetta a hálóbélőjét s haza ment almodni — a boldogságról. Dános Péter eddig betért még a „Korona”-kávéházba s ott konstataulta kétszer is a pajtásai előtt, hogy:

— Igazán derék, ügyes kis lány a Magda. Nagyon kellemes kis nő.

A pajtásai is álmosak voltak egy kicsit s ráhagyták. Csak Gellér Ada gondolta magában:

— Ez a szegény Pötyi valószínűleg nem is sejtí, hogy az öreg Schönthau már csak az adósságai kamatából él, — de azért, mert alapjában mégis derék fiú volt, nem szólott egy szót sem.

Ezeknek az előzményeknek dacára is nagy meglepetést keltet városzerte, amikor hire járt, hogy Dános Péter, az ellenállhatatlan Pötyi, feleségül vette a Pehely Magdát, akit a tisztességes nevén Schönthau Magdolnának neveztek s aki leánya volt lovag Schönthau Arnulfnak, a priblitz-i hős unokájának és Gagern Amanda grófnőnek, a nagy Gagern Lipót leányának.

Azt ugyan a pesti társaságban senki sem tudta volna megmondani, hogy a világ mely tájékán fekszik a mesés hangzású Priblitz, arról sem volt senkinek halavány sejtelve sem, hogy ki volt a nagy Gagern Lipót gróf, de azért ha Schönthauékról esett szó, mindig fölhánytorgatták Priblitzet is, meg a boldogult Lipót gróft is.

Pehely Magdát ellenben ismerte az egész város. Télen, nyáron egyaránt mindig fehérben járt, azaz hogy inkább szálldogált, mert a járása inkább hasonlított valamely tétova röpkedéshez, mint a rendes járáshoz. Es ha táncba

vitték, úgy oda simult a táncosa mellére, hogy szinte ott tapadt, mint a pehely.

Nagyrálátó lánynak ismerték általában, mert bárha a táncban nagyon simulós volt a természet, különben igen szó-fukar volt, s ami még ennél is nagyobb bűn a társaságban, nem igen hallották kacagni soha. Néha-néha elmosolyodott, s amint oly szépen jegyezte meg egy alkalommal Máray Marcsa, ilyenkor úgy nézett ki, mint a holdvilág habbal.

Ez a hasonlat ugyan mind a négy lábára sántít, de a pesti művelt társaságban kis hűjjá, hogy meg nem örültek enynyi szellemesség hallatára.

Fokozta a meglepetést az is, hogy az eljegyzést nem kürtölték villággá, s az esküvőre nem hívtak meg senkit, csak utólagosan tudatták egy szűkszavu nyomtatványban, Dános Péter és neje, hogy szeptember hó 29-én házasságra léptek egymással.

Máray Marcsa, a fővárosi társaság elméségének tárháza meg is jegyezte, hogy a nyilvánosság ekkora kizárásával akár Carola Cecilát is elvehette volna a Pötyi, de azért nem változtatott semmit a tényeken, sőt még azt sem, hogy Gellér Ada egész biztosan tudta azt is, hogy azért kellett az esküvőnek ilyen „pokoli” csöndben megtörténni, mert az öreg Schönthau hitelezői lefoglaltatták a Magda menyasszonyi ruháját.

Nem mondanám el én sem ezt a történe-

a különböztetés nyomában ne támadjon igazságtalansággal vádoló elégedetlenség.

Mozgalomra volt szüksége a tisztviselőnek, hogy helyzete nyomorúságát csak észrevegyék; mozgalomra se szorul a katonatiszt, hogy a helyzetén segítsenek. Nem sajnálja tőle senki a segedelmet, de ne sajnálja senki a magyar tisztviselőtől a kérelmei teljesítését. Hátha a hadügyminisztert kérnék meg a tisztviselők, hogy álljon a mozgalmuk élére? Az ő protekciója talán kijárná azt, amit a méltányosságnak régen meg kellett volna adnia. (*)

POLITIKAI HIREK.

Eötvös Károly az *E-s* mai számában nyílt levelet tesz közzé, melyben a pótválasztásokkal foglalkozik. Azt mondja a többek közt, hogy Békés-Gyulán a függetlenségi párthoz tartozó választóknak Bartha Miklósról kell szavazni, a ki neki nagy ellensége ugyan, de mégis csak függetlenségi politikus. Majd a budapesti IX-ik kerületi választásra tér át s erről a következőket mondja:

Csaknem ugyanez az eset a főváros IX-ik kerületében is. Itt Kossuth Ferenc t. barátom a függetlenségi választókat inkább Hock János mint Springer Ferenc oldalán óhajtja a pótválasztásnál látni. Oka az, hogy Springer egykor függetlenségi párti volt s most nem az, tehát megérdemli a függetlenségi választó elhidegülését. Kossuth t. barátommal vitázni nem szándékom. Jogában, sőt mint pártelnöknek talán kötelességében is áll ez a nézet, mely bizonyos mérvig megtorlást foglal magában. De én egészségtelen állapotnak tartom s azért megengedhetőnek nem tartom, hogy a főváros polgársága akar mágnást, akár papot válasszon képviselőjének. Itt a polgári elemnek, az ipar, a munka, a kereskedelem, a társadalmi haladás emberének kell győznie. Hol győzzön, ha nem itt? S anyagi helyzetünk miként javulhasson, ha az orvoslásra képes elemeket maga a polgárság is mellőzi? Azon kívül —

s ez is nagy nyomatókkal bir előttem — Springer az önálló vármegye hiva s rendületlenül szabadelvű. Meg kell ezt a polgárelemnek fontolnia.

A mai választások. Ma volt az általános képviselőválasztás utolsó napja, a meiyen két mandátum: a zentai és a csongrádi felett esett döntés. Ezek után már csak pótválasztások következnek. Zentán az eddigi képviselő, Kovács Pál szabadelvű ellen Bartha Miklós Ugron-párti lépett fel, a ki Gyulán, régi kerületében abszolút többség híján pótválasztásra kerül. A két párt közt igen heves volt a küzdelem. Délig összesen 450 választó szavazott le. Éjféli előtt bajosan fejezik be a szavazást. Délután 5 órakor a pártok aránya a következő volt:

Kovács Pál 610
Bartha Miklós 584

Este 9 órakor már így alakult a helyzet:

Bartha Miklós 905
Kovács Pál 890

Az elnök a zárórát 10 órakor 11 órára tűzte ki, amikor volt:

Bartha Miklósnak 1000
Kovács Pálnak 894

szavazata. Ezek szerint Zenta város képviselőjévé Bartha Miklós lett szótöbbséggel megválasztva.

Csongrádon példás rendben indult meg a választás. A lakosság teljesen nyugodt. Csemegi Antal választási elnökhöz az ajánlásra kiszabott időben két jelöltet ajánlottak a választók és pedig Baross János dr. közgazdasági író a szabadelvű, Hegyi Antalt a néppárti választók. Az elnök elrendelte a szavazást. Sorshuzás utján megállapították, hogy előbb a Baross-pártiak szavazzanak. Délig 207 szavazat adatott le Barossra, de még egyre folyik a Baross-pártiak szavazása.

Éjjel 10 órakor a következőket táviratozzák: A szavazás minden különösebb incidens nélkül ért véget. Az eredmény ez:

Baross János dr. 349
Hegyi Antal 320

Igy tehát Csongrád város képviselőjévé 29 szótöbbséggel Baross János dr.-t választották meg.

Az új országgyűlés képe.

(Pártok és kulissza-titkok.)

Arad, október 10.

Az új országgyűlés megnyitásának kilátásait festi mai cikkében a *Magyar Szó*. A cikk egy részét — minden megjegyzés nélkül — az alábbiakban közöljük:

Megbízható helyről vesszük azt az értesülést, hogy gróf Károlyi Sándor, az agráriusoknak komoly jelöltje a miniszterelnökségre. A gróf ur nagyon öreg ember, de akaratereje landadatlan és az agráriusok nem találnak más embert, akinek nevével belemehetnének egy kulisszaharcba, a miniszterelnöki állás elnyerése végett. Ez az értesülésünk föltétlenül hiteles. S a legkomolyabban figyelmeztetjük Széll Kálmánt e ténynek minden következményére.

Tisza István erről a tervről már a választások előtt értesülve volt. Ugrai programbeszédében azért jelentette ki, hogy a legnagyobb politikai erkölcsatlenség lenne az, ha az agráriusok most, a választások előtt másképpen beszélnének, mint ahogyan esetleg a választások után cselekedni fognak. Ha most t. i. szabadelvű pártiaknak nevezik magukat, azután pedig, a választások lejárata után, a szabadelvű párt ellenségeivé alakulnának, és így szabadelvű lobogó alatt csempésznek be magukat és elveiket a szabadelvű pártba.

Hát az agráriusok most, hogy a választások megtörténtek, nem sokat fognak teketóriázni, hanem munkához fognak. A B. H. már számításokat is tett. Szerinte ötvenként régi nemzeti párti jutott a képviselőházba. Velük jött husz-harminc agrárius. Az ellenzéken is csoportosan foglalnak helyet az agrárius érzésű képviselők. Meggyőződésünk, hogy az egész néppárt, az egész Ugron-párt és a Kossuth-pártnak legnagyobb része gróf Károlyi Sándorhoz fog csatlakozni, — ha nyíltan kitűzi Széll Kálmán ellenében a lázadás lobogóját.

Bent, a szabadelvű pártban az ügyek állá-

tet, ha kissé fura nem volna a vége, s ha véletlenül magam is ott nem lettem volna Velenében, amikor az eset megtörtént, s nem olvastam volna a Dános Péter levelét.

Ejszaka volt, s nem tudom most se, miért nem tudtam aludni a szálló szobájában, pedig a tenger az ablakom alatt lágy, altató dalt dudolt, a Lidó feől mintha óriások szerelmes suttogása lenne, úgy hallatszott a folytonos hullámverés zenéje.

Mondom, nem tudtam aludni, s az ablakaimat kénytelen voltam jól bezárni, hogy a zanzarik viszkettős danákkal ne kedveskedjenek s így a nagy, néma csöndben meg kellett hallanom a szomszéd szobában beszélgetők hangját.

Magyarul beszéltek s én bár mint megvessem is a hallgatóságot, kénytelen voltam oda figyelni. Az ilyen suttogó szó jobban cseng a fülben, mint az ágyudőrej s keresztül hangzik a párnán is. Még a hangokat is megismertem. Dános Péter nyugodt, kissé fás hangját s a Pehely Magda sikoltásba fuó, törékeny diszkantját.

Az asszony hangja kezdte. Olyan alázatosan, olyan kishitűen csengett.

— En még mindig azt hiszem, csak álmodom. Nem is lehet az igaz, hogy maga, az erős, a natalmas, a hódító, aki Budapest legszébb s leggazdagabb leányai között válogathatott, éppen engem választott, az igénytelen, a szegényt, a Pehely Magdát.

— Ha szerettelek!

— Oh mondja, mondja százszor, ezerszer, hogy szeret. Hadd hallom mindig, szüntelen,

hogy el tudjam hinni. Olyan hihetetlen. Amig gazdagok voltunk, amig azt tudtam, hogy nagy hozományom van, nem mertem megnyitni a szívetem, hogy észre ne vegyék, hogy a pénzességem szeret. Nem akartam férhez menni, mert tudtam, hogy nincs semmim, reszkettem a gondolattól, hogy szeressek, mert úgy hittem, az is céltalan szeretnék. És most, most hálát adok az istenek, hogy elvette mindazt, amivel elhalmozott, mert mindennél nagyobb, csodásabb kincset adott nekem: a te szívedet.

Mélységes csönd támadt azután, de szinte láttam a falakon, annyira föl volt korbácsolva képzelőtehetségem s láttam, mint omol a kis pehely oda, annak a szép, erős férfinak a lábához, mint fűrésztí könyveinek árjába az ő megváltójának lábait, mint a bibliai asszony a Megváltóét.

Azután ismét folytatta a Magda hangja:

— Nem tudtam elhinni, hogy komolyan beszélsz, azon a báli éjszakán. Nem hittem, hogy eljössz másnap, — oh, bocsáss meg, azt hittem, csak kegyetlen tréfát üzesz az én szegénységemmel. Ma már tudom — te vagy a Jóság, te vagy az Údv!

Kis szünet után folytatta a hang:

— Hogy meg nem haltam a mátkaságunk ideje alatt, szinte csoda. Borzasztó napok voltak azok. Minden nap rettegettem, hogy holnap el nem jössz. Mindennap kértem papát, mondja meg nekem, mint állunk, de ő azt mondta, fölösleges, te ugyanis tudod.

Mintha egy hörgésszerű sóhajtást hallottam volna.

Az asszony folytatta:

— Az esküvőnk előtti napon volt a nagy katasztrófa. Mindenünket, elárverezték. A butorainkat, a birtokainkat, mindenünket, amink volt. Egy pár forintunk maradt — annyi, amennyit papa még az nap utiköltségre nekem adott. Oh, mint szerettem volna eléd borulni, amikor nem akartad elfogadni. Szép voltál, mint maga az Isten, amikor azt mondtad:

— A magam emberségéből is megludom szerezni ezt a kis örömet a feleségemnek. Így foglak látni mindig magam előtt. Fenségesen, ragyogó arccal, büszkén.

És hirtelen egy iszonyú sikoltás szökött át a falon. Mint egy halálra sebzett asszony végső sikolya, úgy hangzott.

Valószínűleg akkor látta meg Dános eltorzult arcát az asszony, mert szinte tébolyodottan sikoltotta:

— Te nem tudtál róla semmit, te azt hitted gazdag vagyok!

Ismét csönd támadt hirtelen. Majd megszólalt egy tompa, ércetlen férfihang.

— Nem. Tudtam, hogy szegény vagy.

— Hazudsz — kiáltotta kétségbeesetten az asszony. Hazudsz, hisz elárulja fakó arcod, hogy nem tudtad nyomorunkat. Te a gazdag Schönthan Magdolnát vetted feleségül, nem a szegény Pehely Magdát.

Megtört, alig hallható férfi hang felelt:

— Igaz, nem tudtam, hogy szegény vagy, csak úgy, mint nem tudtátok ti sem, hogy soha sem is volt semmim.

Percekig nem hallatszott egy szó sem, csak egy vergődő asszonykebelből szakadt fel egy-

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amig előfizetése tart.

sát ma még tisztán nem láthatjuk, hogy Széll Kálmán hány személyes hívét hozta be. A régi nagy szabadelvű férfiak közül *Wekerle* Sándor, *Szilágyi* Dezső, báró *Bánffy* Dezső, gróf *Csáky* Albin ilyen vagy olyan módon kiestek a parlamentből. A nagy szabadelvű minisztériumból még csak *Hieronymi* Károly áll érintetlenül. Ő az egyetlen, akire Széll Kálmán támaszkodhat az agráriusok elleni csatáiban. S pedig azért, mert *Hieronymi* képviseli az igazi agrarizmust. Ő a képviselője nem a nagy főúri és nagybirtoki, vagy nagy papi, hanem a magyar közgazdasági agrarizmusnak.

Hieronymi az az előnye van az agráriusok elleni küzdelemben, hogy ő semmiféle címen sem „rágalmazható” merkantilistának. és így az agráriusokkal folytatandó küzdelem *Hieronymi* segítségével nem lesz a liberálisok részéről osztályharc, hanem a nemzetnek és az ország közérdekeinek harca a főurak egyoldalú osztály érdekei ellenében.

A szabadelvű pártba bejutott nemzeti pártiaknak egy része ebben a küzdelemben valószínűleg szintén Széll Kálmánnal fog tartani. Az esetben, ha az agráriusok vereséget szenvednek, ha a győzelem kilátása nélkül veszik fel a küzdelmet: *Horánszky* Nándor és ama társai, akik nem mágnások, nem lesznek agráriusok, hanem a hatalommal fognak tartani.

TÁVIRATOK.

A román hadgyakorlatból.

Bukarest, október 10. A király és a szász-meiningeni trónörökös kíséretükkel ma reggel Sinajába utaztak, hogy Silelébe menjenek a hadgyakorlatokra. A hadgyakorlatokon résztvevő csapatok már *Rimini*stérába érkeztek, a hol nagy csapat-szemle lesz.

A bur háború.

London, október 10. A *Times*-nek jelentik *Dundeet*ől 7-iki kelettel: Noha *Botha* tábornok éppenséggel nincs biztonságban,

egy kínos, elcsukló sóhajtás, majd ismét csöndes lett minden, hogy egyszerre felharsanjon egy észbontó sikítás:

— Te nem szeretsz, nem szeretsz!

— Nem! — hangzott kegyetlenül, durván, ridegen. — Nem szeretlek. Ebben az órában igazat kel mondanom. De tudom kötelességemet. Mellettem nem fogsz szükséget szenvedni. A *Dános Péter* felesége nem fog nyomorogni. *Peküdj* le. Aludj, majd reggel gondolkozunk a jövőről.

— Nos, édes, feküdj le. Ne reszkess — mondta s hangja remegett.

Egy ideig még hallatszott az asszony csöndes zokogása, azután csöndes lett minden, csak *Dános Péter* lépteinek halk visszhangja szűrődött át a falon. Az én szemeimre is leszállott az álom, s valamely tündérszép álmot láttam ott a boldogság városában.

Reggel megtudtam, hogy *Dános Péter* fűbe-lőtte magát a folyosón s szörnyet halt.

Talán fölösleges is tovább mondanom a történetet, de az eset sokkal nagyobb zajt vert föl, semhogy elhallgassam, amit még tudok róla.

Egy hét múlva *Márayéknál* találkoztam az egész társasággal. *Gellér Ada* vitte a szót s fönnen lobogtatott egy levelet. *Dános Péter* utolsó levele volt. Ennyi állott benne:

— A vén *Schönthau* adósságát — én fizetem meg.

Máray Marcsa nem győzött eleget csodálkozni a snájdig fiun, míg *Gellér Ada* igen komolyan jelentette ki:

— Ilyen egy igazi ur!

mégis úgy látszik, hogy el fog menekülni a csapatoszlop elől, a melyet az angolok rögtön alakítottak, hogy visszavonulását elvágják. *Botha* Zuluföld határa mentén észak felé vonul. Vasárnap sikerült körülbelül katonái felével elvonulnia az angol csapatok előtt.

Két esztendő.

(A bur szabadságharc évfordulója.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 10.

Nevezetes évforduló volt ma, október tizedikén. Ekkor volt két esztendeje, hogy *Krüger*, a bur köztársaság elnöke megküldte az angol kormánynak az utolsó üzenetet, amire kitört a délafrikai háború. Két hosszú esztendő óta folyik tehát már az elkeseredett harc, amit egy nemzet viv a függetlenségeért.

Ennek a lankadatlan küzdelemnek, melynek végét még most sem lehet előre látni, nagy, megdöbbentő tanulságai vannak. A művelt világ félig tehetetlenül, félig kíváncsian nézte és nézi a bur nemzet hadakozását, mintha viviszekciót nézne végig, melyből minden időre szóló tanulságot lehet levonni. Megtanultuk a két esztendei ernyedetlen harcból, hogy a földön nincs nagyság, nincs kicsiség, mint ahogy *Zénó bölcész* kimutatta, hogy a teknősbéka gyorsabban halad, mint a gyorslábú *Akhilles*.

Azt hittük, hogy az erőből duzzadó angol nemzet egyszerre el fogja nyelni a vézna bur népet és azt tapasztaltuk, hogy husz vézna angol sem bír egy-egy bur *Anteuszszal*, akinek az édes anyaföld ezerszeresi meg emberi erejét. Azt tapasztaltuk, hogy a szabadságnak és a függetlenségnek eszméje a legerősebb fegyver még mindig a mai arzenálban is és rettenetesebben működik, mint a lidit-bomba és hogy a táplálékul szolgáló konzervnél s a bő eledelnél még mindig ezerszer fontosabb a lelkesedés, az örökké serkentő génusz, mely a furcsa emberi nemnek különös tulajdonsága. Az éhezőt jóllaktatja, a fáradtat megacélozza, a gyávat hőssé teszi. De a legmegdöbbentőbb tanulság ebből a két esztendőből az volt, hogy a művelt nemzeteknek saját magukra is esett a tekintete és átlátták, hogy az ő helyzetük semmivel sem különb, mint a bur népé. Mint ahogy a kocka fordul, úgy fordulhat rosszra máról holnapra még a leghatalmasabb nemzet sorsa is.

A háború borzalmait a nemzetek még sohasem látták olyan rettenetes színben, mint ebben a háborúban. Máskor a világ bámulta a hőseket és például adta ifjainak, ma is ezt teszik, de már nagyobb a részvét és senkisem kívánja utódainak a meddő küzdelmet. Még csak kevés lélek vonta le a legádázabb harcból a világbéke eszméjét, de a tanulság tovább fog rezegni a lelkeken és lassankint megérleli majd a gyümölcsöt.

A két esztendő évfordulón illik megemlékezni azokról a hősekről, akik egyszerű polgári, jobban mondva földművesi erényeikkel a klaszikus Róma legnemesebb alakjaira emlékeztettek. Elvérzett közülök elsőnek *Kook* tábornok, aztán *Villebois* francia származású ezredes, aki a szabadságszerető nemzetek egyetértésének szimbolikus alakja, és *Joubert* az élesesű fővezér, kit kora és a háború fáradalmi hajtottak a sirba. *Kronje*, a bur oroszán, *Villiars* a nagy számító hadi fogságba estek. *Schiel*, a német légio feje eltűnt. Törhetetlen szívóssággal küzdenek még a csatatéren *Boha* fővezér, *Delarey* és *Devett* tábornokok.

Krüger, az ősz elnök, távol hazájától kétség és remény közt viaskodik magával. Felesége meghalt, egyik fia angol fogságban halt meg, egy unokája elesett, — ennyi sorscsapás után a harmadik évforduló meghozza az ő dalát is, a bur nép szabadságát.

A gyomai képviselőjelöltek.

(Két név kombinációjában.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 10.

A mióta köztudomásává lett, hogy *Barabás Béla* dr. a nagyváradi mandátumot tartja meg s a gyomai kerület képviselőletéről lemond, a gazdátlan mandátum elnyeréseért az egész vonalon megindult a mozgalom. Nem kevesebb, mit kilenc nevet hoztak eddig kombinációba, de tekintve az általános érdeklődést és a képviselőség után való éhes vágyakozást, nem lehetetlen, hogy még vagy kétszer annyi jelölt neve került forgalomba az új választás kitűzéséig.

Azt a hírt hozták a mai fővárosi lapok, hogy *Barabás* utódjául *Hentaller* Lajost ajánlotta a gyomaiaknak, kit a függetlenségi és 48-as párt központja is minden erejéből támogatni fog, mivel nagyon fájlalja, hogy az olyan agilis tagját elvesztette, mint *Hentaller* Lajos. Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy ez a hiresztelés tendenciózus és alaptalan. A Kossuthpárt központja magára a kerületre bizza, hogy jelölje azt, a kit akar. A kit a gyomaiak fellejtetnek, azt fogja támogatni a központ.

Nem érdektelen, mikép ír a gyomai jelöltekről a *Békésmegyei Közlöny*. Az említett lap mai számában a következő cikket olvassuk:

„A gyomai kerület már is el van árasztva a kombinációban levő jelöltekkel. A megtörtént választásokon sok tekintélyes függetlenségi képviselő kibukott, kiknek mentésük lenne a gyomai választókerület jelöltsége. A központ még nem ajánlott jelöltet a kerületnek. Így a kibukottak közül emlegetik *Hentaller* Lajost, *Meskó* Lászlót s azonkívül még *György* Elekét és *Polónyi* Gézáit.

Beszélnék még *Szokoly* Tamás, a nagyváradi függetlenségi pártelnök jelöltségéről. Kombinációban van még *Nagy* Sándor dr. aradi fiatal ügyvéd is. Mindezek függetlenségi programmal.

A fővárosi lapokat valószínűleg felültették azzal, hogy *Chrisztó* Miklós nyugalmazott árvaszéki ülnök szabadelvű programmal fog fellepni.

Azonban ezen jelöléseknek alig van meg a reális alapjuk. A gyomai választókerületnek aligha kell olyan jelölt, kinek személye iránt máshol sem nyilvánult a választók bizalma. Annál kevésbé idegen ember, a ki lehet ugyan tehetséges, de akit nem ismernek. A gyomai választókerület minden bizonynyal helyi jelölte fog állítani.

Bárki legyen a jelölt, a gazdapárt újlag felveszi a küzdelmet és szimpatikus jelöltjével: *Debreczeni* Endre földbirtokossal kemény tusát kell vívni annak, ki a mandátumot elnyerni akarja. *Debreczeni* első fellépésével sokakat maga részére hódított, mit bizonyít az is, hogy alig két hét alatt 789 szavazatot tudott magának biztosítani, a mi nem kicsinylendő eredmény egy olyan kerületben, melynek *Barabás* Béla volt két cikluson át a képviselője s a függetlenségi eszme ugyyszólván dogmája a választóknak.

A mint értesülünk, *Debreczeni* jelöltsége

Aki az „Aradi Közlöny” részére egy előfizetést is szerez, az ingyen és bérmentve kapja kézhez Murai Károly humoros adománygyűjteményét.

rokonszenves érdeklődést kelt az egész kerületben és híveinek száma jelentékenyen meg fog növekedni. Tartalmas programbeszédével még olyanok jóindulatát is megnyerte, a kik különben tántoríthatatlan hívei a 48-nak.

Azonban a függetlenségi párt nem igen fogja átengedni a kerületet és a második választáson is győzelemre óhajtja juttatni jelöltjét. Amint értesülünk, Gyoma községéből küldöttség járt a függetlenségi párt részéről Fábry Károly csabai ügyvédnél, a 48-as eszmék régi harcosánál, a jelöltség elfogadása végett és sikerrel is, mert Fábry hajlandó a jelöltséget elfogadni.

A gyomai választókerület függetlenségi pártja szombaton tart Gyomán értekezletet és az értekezleten valószínűleg megállapodnak a jelölt személyében.

Ugyanekkor fogják a köröstarcsai függetlenségi polgárok, kik Vámos Sándor elnöke alatt gyűlést tartottak, Haviár Dánielt ajánlani a párt jelöltjéül. Haviárt, a függetlenségi párt volt alelnökét jól ismerik a kerületben. Ismerik, mint volt szarvasi követ képviselői szereplését s azonkívül az országos és megyei közügyek iránt való meleg szeretetét s e tekintetben kifejtett működését is és így biztosan lehet remélni, hogy Haviár-ral a kerület, ha győzelemre viszik, szerencsés választást tett.

SPORT.

+ **Felvétel a vivó-tanfolyamra.** Az október 15-én megnyitott vivó-kurzusra a mai naptól fogva jelentkezni lehet *Maione* mesternek Eötvös-utcai (Andrényi-ház) vivótermében naponként reggeli 7 órától 1-ig és délután 8-5-ig. A tanfolyam díja hónaponta egy személyért 8 forint, öt személy egy csoportban 36 frtot, tíz személy pedig 50 forintot fizet. Vivó óra minden másodnap, hetenként háromszor van.

Ismét sikkasztottak.

(Megerszökött pénzbeszedő.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 10.

Egy szegedi betegsegélyző és temetkezési pénztárnál ismét sikkasztásnak jött a nyomára a hatóság. Az egyesület pénztárvizsgálata alkalmával megállapították, hogy az egyesület pénzbesezője hamisított nyugtákkal a pénztár tagjaitól több száz koronát folszedett s azt a maga céljaira fordította. Az eddig megállapított elsikkasztott összeg *nyolcszáz korona*, amely a vizsgálat során hihetőleg emelkedni fog.

A pénztárnál történt sikkasztásokra oly módon jöttek reá, hogy a tanács megvizsgálta a város területén levő összes egyesületek pénztárát. A belügyminiszter hívta föl erre körrendeletben a törvényhatóságokat és hogy helyesen, megmutatta a tapasztalat.

A tanács a pénztárak vizsgálatával Balogh Károly alszámvevőt bízta meg. Az alszámvevő sorra járta a szegedi jótékony-egyesületeket, hiányt sehol sem fődözött föl. Később a vizsgálattal az alszámvevő Szakál Lajos számtisztet bízta meg, aki aztán végig vizsgálta a többi jótékonyági egyesületek pénztárkezelését s rödedesen földerítette egy helyen a közel egy év óta folyó visszaéléseket.

A számtiszt a szegedi Merkur betegsegélyző és temetkezési egyesület pénztárát vizsgálta s itt rövid egy nap alatt nyolcszáz korona hiányt fedezett föl. A sikkasztásokat az egyesület pénzbesezője követte el, aki azonban pár nappal a vizsgálat megejtése előtt megszókött a városból. A sikkasztásra oly módon jöttek reá, hogy Szakál Lajos számtiszt és Millis Imre szegedi asztalos, az egyesület pénztárosa

átvizsgálták az összes pénztári könyveket. Abban a hiányt nem tudták megállapítani, de föltűnt, hogy az egyleti tagok túl nagy része évekre visszamenőleg hátralékban van. Kutatni kezdtek ennek az okát és megkérdeztek néhány tagot, hogy miért nem fizeti ki dijhátalékát. A kérdőre vont emberek erre nyugtákat mutattak föl, amelyekkel igazolták, hogy dijakat a legutolsó napig kifizették.

A beszédő ugyanis nyugtákat hamisított s azokra szedte föl a tagoktól az egyesületi dijakat. Sokaknak feltűnt, hogy írott nyugtára kell fizetni, kérdőre is fogták a pénzbeszedőt, aki azonban azzal vezette őket félre, hogy a nyomtatott nyugtákat elfogytak s így most az írott nyugtákra történik a befizetés. Ez a magyarázat el is oszlatta a tagok gyanúját.

A pénztárban a pénzbeszedő manipulációját nem vehették észre, mivel mindig bemutatta a nyugtakönyvet, amelyben a szelvények érintetlenek voltak. Így a pénzbeszedő hónapokon át egész zavartalanul sikkasztgatta a betegsegélyző pénztári tagok dijakat.

A pénztárnál fölfedezett sikkasztásokról Szakál Lajos számtiszt jelentést tett *Taschler* Endre rendőrkapitánynak, aki most a vizsgálatot vezeti. A pénztár könyveit tovább vizsgálják és sorra kihallgatják a pénztár tagjait, mert azt hiszik, hogy az elsikkasztott összeg jóval nagyobb, mint amennyit az első nap fölfedeztek.

Az elsikkasztott pénz azonban aligha nem kerül meg legalább részben. A megugrott pénzbeszedőnek Szegeden kiterjedt rokonsága van, akik hajlandók a hiányként mutatkozó összeg egy részét megtéríteni az esetben, ha a hűtlen pénzbesező ellen nem indítanak eljárást. Erre nézve most folyik az egyezkedés a rokonság és a betegsegélyző pénztár igazgatósága között.

A rendőrkapitányság mindazonáltal széleskörű nyomozást indított a szökésben levő pénzbeszedő kézrekerítése iránt.

Hogyan buktatták meg a néppártot Kőbölkuton?

— Epizód a választásokból. —

Arad, október 10.

Az ideai választások krónikájában nem utolsó eset az, hogy micsoda kortesfogással buktatták meg a néppártot Kőbölkuton. Három jelölt állott itt egymással szemben: *Kobek* István, ki a kerületet eddig is képviselte mint a szabadelvű párt jelöltje, *Szaunder* János függetlenségi és *Bonitz* Ferenc, az Alkotmány szerkesztője, néppárti jelölt. Azt lehet mondani, hogy egy kicsiségen múlt s akkor nem a néppárti, hanem a függetlenségi párti jelölt bukik ki a három közül s ebben az esetben *Kobek* és *Bonitz* között lett volna pótválasztás. Ezt a pártjukra büszke függetlenségiék sohogyssem akarták élve megérni. Valamit ki kell fundálni, beszéltek maguk között, de azt nem engedjük, hogy a Kossuth-pártot a néppárt gyűrje le!

Sok okos ember vala együtt Kossuth kőbölkúti táborában, de valamennyi belátta, hogy ahhoz az egész kerületnek sincs elegendő esze, hogy kitalálja azt, mit csináljon az a párt, mely máris hat szavazattal kibukott a sorból s egyetlen embere sincsen sehol. Pedig közeledtek a választás utolsó percei! Egyszerre csak föláll a főkortes: *Losonci Szabó* Endre, közgazdasági író, budapesti ember s így kiált föl:

— Meg van mentve a haza becsülete. Nem tesz túl rajtunk a néppárt.

Minden tekintet azt kérdezte: Hogyan is lesz az a honmentés? De Szabó szó nélkül távozott. Odakünn megszólítja a szolgabíró:

— Szolgabíró ur, mit szeretne jobban, ha

a néppárt kerülne pótválasztásra a kormány-párttal vagy a Kossuth-párt?

— Már szivesebben látnám a Kossuth-pártot, azt nem is tagadom.

— Helyes. Akkor átmegegyek *Kobek*ékhoz. Kérek kísérettel egy csendőrt.

Szabó a szolgabírónak sem árulta el haditervét. Mikor a kormánypárti táborba átment a függetlenségi kortes, rögtön *Kobek*kal akart beszélni. Némelyek merényllettől tartottak, de Szabó megnyugtatta őket, hogy itt merénylet nem lesz sem a szabadelvű párt, sem *Kobek* István jelölt ellen, hanem meg fog halni a néppárt. A következő pillanat an már ott állott *Kobek*, aki bizony meg is hőkent, mikor a függetlenségi kortest látta maga előtt s azt is hallotta, hogy ez az ellenség máris a halált emlegeti. Szabó azonban, tekintettel az idő rövidségére, megkérdezte gyorsan *Kobek*et, melyik párttal menne szivesebben pótválasztásra s ez is csak azt felelte, hogy inkább a Kossuth-párttal. Most bizalmasan sugott valamit Szabó a kormánypárti jelölt fülébe:

— Hány szavazója van még a jelölt urnak?

— Vagy husz.

— Tessék azokat átengedni a Kossuth-pártnak.

— Az ellenségemnek? — kérde *Kobek*.

— Nos, igen, ha ezek leszavaznak a mi jelöltünkre — szól Szabó — akkor kibukik a néppárt.

Kobek nagyot nevetett ezen az ötleten, de szívesen beleegyezett és a kormánypárti szavazók is rögtön beleegyeztek, kitűzték a piros tollakat s a Kossuth-nóta éneklése mellett öt perccel a szavazás bezárása előtt leadták szavazatukat *Szaunder*re. Ezek a kormánypárti szavazók 11 szótöbbséggel kibuktatták a néppártot, úgy, hogy most a pótválasztás a kormány-párt és Kossuth-párt között fog megejtetni.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: *Edes otthon*, bohózat. (Páratlan bérlet.)
Szombat: *Edes otthon*, bohózat. (Páros bérlet.)

* **Ujdonságok a színházban.** Az *eddes otthon* főpróbája ma volt. Valabregue vígjátéka, melyet a Vigszínház ez évad elején sikerrel mutatott be, péntek este gondos, jól előkészített előadásában kerül a közönség elé. Az évad ez első ujdonságát sűrűn egymásután fogják követni az új darabok. A következő héten operett-ujdonság lesz: *A cirkuszélet*, melyből már megkezdődnek a színpadi próbák. Ezekhez ma *Sigmund Ferri*, a Magyar Színház balletmestere is leérkezett a táncok tanítása végett. *A cirkuszélet* után *Zaza*, *A Sasok*, *Szivem* és *A postás fia* fognak következni októberben és november első felében.

* **Egy katona története.** *Reno* János érzelgős története adott ma a színházban a magasabb régiók zsebkendőinek dolgot. A szerencsétlen katona szomorú történetét évenként egyszer viszontláthatjuk színpadunkon rendszeren olyankor, a midőn a társulat valami bemutatóra készül s a rendezőség nem akarja a tagokat más szerep betanulásával fárasztani. Előadásnak pedig muszáj lenni. Előáll tehát a művezető kikérdezi a tagokat, hogy a „Katona történetéből” kinek melyik szerep van betanulva. Ily módon áll azután elő, hogy a baritonista, ki pályája kezdetén esetleg drámai hős volt, most ismét felújítja ifjúkori emlékeit s drámai hőst játszik. Hogy sikerrel, az az ő szerencséje. A drámai szende drámai anyát, a komikus pedig a naiva szerepet játsza el. Nálunk ugyan nem volt egészen így, de a főszerepet tényleg *Arkossy* a baritonista játszotta s hogy sikerrel, azt a karzat meg-megújuló zokogása bizonyította. *Mezei Péter*, *Komlósy* Ilonka, *Garai* Ilonka a nagyobb szerepekben, *Menszáros* Margit, *Ne-*

mes és a *Bács* pár pedig a kisebbekben elégtették ki a kis számban megjelent közönséget Nyílt színen is volt több ízben taps. A legnagyobbat a kis *Kley* Mariska kapta bátran és ügyesen előadott mondókájáért. — k. s. —

* *Fedák Sari* külföldön. A Népszínház nagytehetségű ifju primadonnája, *Fedák Sari*, november 1-én hosszabb külföldi tanulmányutra indul. A fiatal művésznő először Londonba utazik, ahol művészetének egyik főerősségében, a táncban akarja magát tökéletesíteni. London után Párisba, Berlinbe és a többi európai nagyobb színházi városokba megy s csak tavasszal tér vissza Budapestre.

* *Még egy Szaty-adoma.* Aradon, egy téli estén, vidám disznótorra volt hivatalos az imént elhunyt jeles művész, *Szathmáry Arpád*. A vendégek nem értették, miért csomagolja papírba és teszi zsebre annak a hatalmas sonkának a csontját, melyet az imént oly jóízűen elköltött, *Szathmáry* fontoskodó képpel csak ennyit mondott:

— Erre nekem még nagy szükségem lesz.

Egy gyógyszerár állt valamelyik arra vezető utcában. Ejjéltájban megszólal a csengő. Kisiet az egyik segéd: az utcán nincs egy lélek sem. Bizonyosan valami pajkos gyerek tréfája volt.

Benn újra hallják a csengetést. Felébred a principális is. Felváltva rohannak az utcára. Sehol senki.

Ez így tartott reggelig.

Akkor látták csak, hogy a csengetyű huzójára egy hatalmas sonka-csont van kötve, és csak akkor értették meg, miért láttak az éjjel annyi nagy kúvaszt a kapu körül. Valamiért haragban volt *Szathmáry* a patikussal, hát így tréfálta meg.

* *Pozsony és Sopron.* Pozsonyból táviratozzák lapunknak: Pozsony város színházi bizottsága elfogadta a soproni javaslatot, amely szerint a két város között létesítendő színházi viszony hat évre szóljon ugyan, de a harmadik év letelte előtt esetleg felmondható legyen. A pozsonyi színházi bizottság felmondási határ időül egy évet javasol.

* *Primadonna és kritikus.* Acqui-ban, egy piemonti furdóhelyen ugyancsak váratlan szerepet játszott el az ott vendégszereplő híres orosz primadonna, *Cotio Lidia*. Eppen *Normát* adták és a publikum felvonásközben ábitatosan maradt a helyén az első felvonás hatása alatt. A primadonnát lelkesen tapsolták és a művésznő meg is jelent, valahányszor kitapsolták, sőt még többször. Ugyanis mikor vége volt a tapsnak, a páholsorra nyíló ajtón át kijött a színpadról és egyenesen abba a páholyba lépett, amelyben az egyik újság félelmetes kritikusa ült. A közönség kíváncsian nézte a különös vizitet és valóban igen pikáns látványban volt része. A primadonna kétszer pofon vágta a kritikust és azután a legszeretreméltóbb mosolyával meghajolt a közönség előtt és visszament a színpadra. Hogy mi volt a csattanós rögtönzés előzménye, azt a kritikus elhallgatta a — referációjában.

* *Burmester Willy* világhírű hegedűművész a tavalyi nagy sikere után ismét hangversenyzik Aradon f. évi november 28-án. A fővárosban november 16 és 18-án hangversenyez. Jegyek iránt intézkedhetni *Révész Nándor* könyvkereskedésében.

* *Geyer Stefike* Egy édesen bájos Murilló fő, mély tűző, okos kék szemekkel, csodás zenél talentummal, egy még sokalta magasabb kort is előnyösen jellemző magas intelligencia, remek külső készütség: ezek azok a kitűnő tulajdonságok, amelynek összességéből telik az a gyönyörű leánygyermek, akit november hó 8-án megismerhetünk és az ismerkedéssel csupa gyönyörűséget okozhatunk magunknak. *Geyer Stefike* mindössze 11 éves és hegedűjén már annyit tud, hogy a „csodagyermek” jelző csupa banalitás ránézve. Magas foku technikájával mint mindenkit, úgy valószínűleg bennünket is bámulatba fog ejteni és így nagy érdeklődéssel és kíváncsisággal nézünk eme ritka sikeres hangverseny elejébe. A műsort legközelebb közölni fogjuk. Előjegyzéseket elfogad ifj. *Klein Mór* könyvkereskedő.

Minden leánynak jutott alma.

(Leányvásár a bunyevácok közt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 10.

Kedves poétikus népszokás van idelent a déli magyar földön, a bunyevác-magyarok életében. Ilyenkor, lombhulláskor, mikor nóták csengenek a szőlőkben, játszik el e vidékeken a legbájosabb népszokást: a leányvásárt. Sokan vannak, akik nem tudják, mi ez? Azt gondolják, talán lányokat veszedek itt a legények, akinek több földje, ökre van, gazdagabbat, szebbet: a szegény munkás-legény pedig csak, amire telik: mezitlábos pásztor-leányt. Nem ez a leányvásár. Az ősi világ egy visszamaradt sokkal ártatlanabb és erkölcsösebb idyllje ez.

Nevezetesen az a bunyevác-leányvásár, hogy az ünneplő népek boldog gondtalansággal összeesereglenek a főtéren, minden anya elhozza az eladó-sorban levő leányát, hogy föltekintsék a legények. Nem először találkozik itt a legény és leány, akik egymást választották, csak erre az ősi szép alkalomra halasztják el — a nyilvánosság előtt való frigykötést.

Hogyan történik ez?

Az ünnep délelőttjén ünnepi díszben mennek a templomba és hálaadó imádsággal és szent zsolezsmák éneklésével imádják és áldják a mindenhatót, aki a padlás, csürt és pincét megtöltötte az édes anyaföld drága kincseivel: „borral-buzával”, minden földi jóval.

Délután van aztán egy köztéren a leányvásár. Ide jönnek az öregek, apák, anyák, legények és leányok, vigan, jó kedvvel járják a tamburások zenéje mellett a kólót. S míg az öregek meg vidám borozgatással tereferélnek, a legkedvesebb, de gyakran heves jelenetekben köröskörül bizalmas suttogással szövik a fiatalok a házasság aranyzárait.

Itt kötik a frigyöket az egész nép előtt — *alma-nyujtással*.

A legény, akit választ: annak a leánynak almát nyújt át. Rendesen piros, egészséges almát. Ezzel a szerelmi vallomással azt kérdi a leánytól a legény.

— Akarsz-e feleségem lenni?

Ha a leány boldog pirulással elfogadja az almát és keblére rejtve, kezét nyújtja az érte jelentkező legénynek, akkor meg van pecsételve a frigy. Farsangra egy pár lesz belőlük.

A nép pedig örömteljes kedvteliséssel nézi az ifjuság ezen frigykötését.

Mint zombori tudósítónk jelenti, ott is nyílik még ennek az ősi bunyevác népszokásnak a virága és most vasárnap tartották ott meg a leányvásárt. Fényes eredménye volt ennek. Evék óta nem kötöttek az ifjak annyi frigyot egyszerre, mint az ideai leányvásáron.

Ugy mondja a tudósító, hogy ugyszólván minden leánynak jutott egy-egy alma. Alig ment a vásárról haza zombori bunyevác leány, akinek jegyese ne akadt volna. A módosabb legények az alma mellé tették és nyujtották mindjárt a jegygyűrűt is, egy-egy hatalmas mézeskalács-szivve akasztva.

Már ez is a szokáshoz tartozik.

Az érdekes népmulatságot, melynek nem egy poétikus részlete volt, óriási közönség nézte az uri osztályból is.

Azuttal senkinek se verték be a fejét a leányvásáron. Mert néha, persze, ez is megeshet ám. Ami természetes. Vetélytársak akadnak össze egy-egy szép leánynál, akinek nehéz a választás: melyik legény almáját fogadja el. Néha egyszerre is nyújtja felé a két legény. Az okos leány ilyenkor úgy kerül ki a veszedelmek, hogy gondolkodási időt kér és titokban jelt ad annak, akit választott. De meg-

... hogy bieskával áll szembe a két vetélytárs és vér is folyik. Ezuttal szerencsésen folytak le az almaosztások és a zombori bunyevác-leányok boldogan készülnek az esküvőre.

A rablógyilkos cigányok Aradon.

(Az új-aradi gyilkosság részletei.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 10

Ma délelőtt 10 órakor sok nézője akadt Aradon egy nem mindennapi látványosságnak: *hat szuronyos csendőr, három l'ncravert cigányt* kísért be a vasuti állomásra a városházára.

A cigányok a vinga-aradi országuton történt rablógyilkosságnak tettesei, névszerint *Kirpács Jozsif, Gusztó és Filu*. A kurticsi csendőrök kísérték őket Uj-Aradra s utközben bejöttek velük az aradi városházára, a hol a *véres bünjeleket* akarták az orvosi hivatalban megvizsgáltatni.

A gyilkosok közül kettő együtt és a harmadik egymaga volt megláncolva. Hátukon és hónuk alatt cipelték az ellenük legsúlyosabb bizonyítékokat képező bünjeleket: a *véres kését, fejszét, botokat, baltanyeleket, melyekkel Putarity Andrást agyonverték és az összevezérezett ruhákat*.

A cigányok tagadják, hogy a gyilkosságot ők követték volna el, bár alibijüket igazolni nem tudják. Azt is tagadják, hogy a sok összevezérezett gyilkoló szerszámon és ruhájukon a szerencsétlen *Putarity* vérének nyomai látszanak és a csendőrök épen azért kísérték őket a városházához, hogy megvizsgáltaassák az orvosi hivatalban a bünjeleket, hogy az azokon látható vérfoltok a cigányok állítása szerint csakugyan állat-vértől-e, vagy emberi vértől valók.

Az orvosi hivatalban *Leitner Ernő* dr. megmagyarázta a csendőröknek, hogy ilyen fontos és nagy horderejű vizsgálatot itt meg-ejteni nem lehet s a bünjeleket az ügyesség kell, hogy felküldje valamelyik erre a célra berendezett vegyi laboratóriumba, ahol esetleg mikroszkopiai vizsgálat után állapítják meg, hogy a vér emberi-e, vagy állati.

A cigányoknak külső alakjuk és kinézésükről is meglátszik, hogy gyilkosok. Bozontos fejü, piszkos, vad ábrázatu alakok, akikkel bizony még nappal sem volna jó összetalálkozni. *Arcuk vérrel van összefecskendezve, kétségtelenül Putarity András vérével, akit olyan borzalmas módon gyilkoltak meg. Az orvosi vélemény szerint ugyanis a gyilkosok harminckilenc szurást ejtettek a szerencsétlenen, kit a szó teljes értelmében megskalpiroztak s két ujját levágták. A szurások közül 24 feltétlenül halált okozó volt, mert 6 a szívet, 11 a gégét és 7 a nyakszirtet metszette keresztül. Meg a zsebekben levő börtárcán keresztül is hatolt egy mély szurás a szívébe.*

A törvényszéki orvos véleménye szerint a meggyilkolt emberföltötti módon védekezhetett támadói ellen, ami arról is látszik, hogy a három elfogott gyilkosnak arca *össze-vissza van karcolva*. Azonkívül egyiküknek *fejéről egy csomó haj hiányzik*, amit *Putarity* elkeseredett védekezésében kezével téphetett ki.

*Kirpács Gusztin*ak, a három gyilkos közül a legmegátalkodottabb cigánynak nadrágja térdén egy kerek vér-folt volt; a csendőrök azt hiszik, hogy *Kirpács*, miután az áldozat kiszenvedett, *mellé térdelt a vértócsába, úgy fosztotta ki a zsebeit*.

*Putarity*ot általánosan olyan nagy erejű embernek mondják, hogy ha valami ütő-fegyver lett volna nála, egymaga huszonöt cigányt agyonver. A gyilkosság körülményeiből is lát-

szik egyébként, hogy milyen elkeseredett küzdelem ment végbe az áldozat és gyilkosok között.

A rablók vezetőjét: az öreg cigány vajdát, akiről azt hiszik, hogy a rablógyilkosság elkövetésében a főbűnös, még nem sikerült elfogni. A vén, kitanult róka észrevette a veszedelmet és idejekorán elmenekült a csendőrök elől a családi erdőbe.

HIREK.

A Polgári Takarékpénztár közgyűlése.

— A pénzügyintézet reaktiválása. —

Arad, október 10.

Megirtuk a napokban, hogy a felszámolás alatt levő *Aradi Polgári Takarékpénztár* közgyűlését legközelebb összehívják, hogy a felszámoló bizottság jelentést tegyen három évi működéséről. Mint megbízható helyről értesülünk, a közgyűlést *e hó 25-én* délelőtt 10 órakor tartják meg.

A közgyűlés előreláthatólag a részvényesek nagy érdeklődése mellett fog lefolyni annál is inkább, mert a tárgysorozatnak egyik pontja éppen olyan szenzációs, mint fontos lesz.

Ez a pont egy indítvány, melyet több részvényes nevében terjesztenek majd elő *s a Polgári Takarékpénztár reaktiválását célozza*. Az eszme fontossága mellett még azért is érdekes, mert egészen *mérvadó helyről indult ki s azt úgy a felszámoló, mint a felügyelő bizottság is pártolja*.

A közgyűlésen az indítványozók állítólag teljesen *késsz tervesszel* fognak fellépni a pénzügyintézet reaktiválására vonatkozólag. Hogy a feltámasztás sikerülni fog-e, az persze csak részben függ a közgyűléstől, amelyet egyébként a felszámoló- és felügyelő bizottságok jelentéseinek meghallgatására hívnak össze.

A meggyilkolt tejes-kocsis.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, október 10.

A kegyetlen lelkű napszámos ember, a ki olyan hidegvérrel ölte meg a mit sem gyanító Vitéz Mihályt, mintha kiveszett volna belőle minden, a mi emberi, a tegnapi esti vallomása után mindinkább megtört. Az éjszaka alig aludt s már korán reggel, mikor felébredt, izgatottan jár fel s alá cellájában. A rendőrhöz, a ki mellette van, alig szól.

A nevét mind a mellett ma délelőtti újabb kihallgatása alkalmával sem vallotta meg. Megmaradt annál, hogy őt *Pöttös*-nek hívják s hogy az a munkakönyv, a mit Haller-utcai lakásán találtak, tényleg az övé. Ám ez az állítása nem igaz. Egyrészt a könyvben tisztán meglátszik, hogy az eredeti nevet késsel kivakarták, másrészt a könyv szerint a csehországi Posenthal az illetőségi helye a könyv jogos tulajdonosának, a rablógyilkos ellenben se németül, se csehül nem tud.

A rendőrség különben a gyilkos személyazonosságára iránt olyan széles körben indított nyomozást, hogy minden valószínűség szerint nemcsak az fog kiderülni, hogy mi a neve, de az is, hogy mi minden egyéb bűn terheli a lelkét.

A gyilkost *Tóth* János rendőrfogalmazó, a ki egymaga vezeti a vizsgálatot attól a perctől fogva, hogy a ferencvárosi rendőrkapitányság két órai késedelem után délutáni egy órakor *Pöttöst* előállította, a ma délelőtti kihallgatás végével a rendes rabszállító kocsin átkísértette a törvényszék vizsgálóbírójához. A gyilkos mellé két rendőrült a kocsiba is.

A véres eset bűnjeliei közül a kocsi még ma is a rendőrség udvarában van. A lovakat s a nagyrészt tejjel teli kannákat, a melyek egy-némelyikén rozsdás vörös foltot hagyott az áldozat szertefröcscent vére, még tegnap kiadták *Kohn* Lajos tejnagykereskedőnek, a meggyilkolt Vitéz Mihály gazdájának.

Az áldozatot ma boncolták fel az üllői-uti törvényszéki bonctani intézetben.

A boncolást *Ajtay* K. Sándor első tanársegéd és *Jób* dr. végezték. A meggyilkolt teste teljesen ép, a mi azt igazolja, hogy Vitéz Mihályt olyan hirtelen, tehát orozva érte a támadás, hogy egyáltalán nem védekezhetett. Az áldozat fején nyolc, mindmegannyi tompa ütéstől származó sebet találtak. A halált közvetlenül az az ütés okozta, a mely hátul a feje bubján érte Vitézt. Megaludt vér borítja ezenkívül a haját, orrát és füleit. A meggyilkolt kocsist holnap temetik.

— **A jövő évi királygyakorlatok.** Mint értesülünk, a jövő esztendői királygyakorlatok Erdélyben tartatnak meg és pedig a Székelyföldön. Az eddigi tervek szerint a nagygyakorlatok *Segesvár* és *Székely-Udvarhely* környékén tartatnak meg az erdélyi 12-ik és a temesvári 7 hadtest részvételével. A nagygyakorlatokon részt vesz a király.

— **A képviselőház elnöke.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Politikai körökben hirtelen jár, hogy *Szell* Kálmán miniszterelnök a legutóbbi kihallgatáson előterjesztést tett a királynak a Ház elnöksége dolgában. A miniszterelnök tudatta a felséggel, hogy a szabadelpvűpárt a Ház elnöki állására *Hieronymi* Károlyt fogja jelölni. Hieronymi, a kívül *Szell* Kálmán már napok óta tárgyal, állítólag hajlandónak nyilatkozott ezen állás elfogadására.

— **Arad megye pótadója.** Arad megye törvényhatósági bizottsága őszi közgyűlését október hó 28-án délelőtt 9 órakor tartja meg. A közgyűlésnek az alispáni jelentés és a számon kérészek jelentése után első tárgya a vármegye jövő évi költségvetésének tárgyalása lesz. A költségvetésben felvett rendes szükségletek fedezésére a vármegyei tisztviselők és alkalmazottak fizetés és lakbér emelésére már megszavazott 2 százalékos és a *Krivány* János volt gyámpénztárnok által a vármegye gyámpénztárából elkövetett sikkasztások fedezésére hasonlólag megszavazott 2 százalékos, összesen 4 százalékos pótadón kívül, a rendkívüli nyugdíjalap szükségleteinek fedezésére 1 százalékos törvényhatósági pótadó hozatik javaslatba.

— **Huszárönkéntesi iskola Aradon.** A ma esti korzó szenzációját a különböző színű huszárönkéntesi uniformisok képezték. Az aradi huszárönkénteseknek eddig más városba kellett menni s csak a hat hónapi iskola után kerültek vissza ezredükhöz Aradra. Most azonban az önkéntesi iskolát Aradra helyezték s az egész 7-ik hadtest huszárezredeinek önkéntesei itt nyerik a kiképeztetésüket s április elsején innen fognak ezredükhöz bevonulni. Ma jelentkeztek az új önkéntesek az ezredparancsnoknál s holnap veszi kezdetét a gyakorlati kiképzés, december elsején pedig megnyílik az iskola.

— **A hadsereg ujjaszervezése.** Bécsből a monarchia hadseregének ujjaszervezésére vonatkozólag rendkívül érdekes telegrammot vettünk. A távirat szerint a reorganizáció tervei már olyan előrehaladt stádiumban vannak, hogy a közös hadügyminiszter még *ez évben a parlamentek elé terjeszti a javaslatot*. Az ujjaszervezés fontosabb és főbb részletei ezek: Az ezredek zászlóaljainak számát, mely a közös hadseregnél

eddig négy volt, *redukálják háromra*. Így van ez a magyar honvédségnél s ez az intézmény ott fényesen bevált. A monarchia százkét gyalogezredénél így ugyanannyi zászlóalj szabadul fel, ezekből *34 új ezredet* alakítanak, ezekkel az ezredek száma *136-ra szaporodik*. A reform-tervezet a katonai *szolgálati időt két évben* szabja meg és a gyalogság számára *új egyenruhát* állapít meg.

— **Sándor Pál válasza.** *Sándor* Pál gabonagyagykereskedőt azon alkalomból, hogy Budapesten a lipótvárosi polgárok nagy szótöbbséggel országgyűlési képviselőjüké választották, az aradi gabonakereskedők tudvalevőleg táviratilag üdvözölték. E táviratra az új képviselő ma a következő megleghangu levéllel felelt:

Fogadják hálás köszönetemet lelkes üdvözlétekért, melylyel az aradi gabonakereskedők nevében megtisztelni kegyeskedtek. Legyenek meggyőződve arról, hogy a jövőben is — erőmhöz képest — mindent el fogok követni, amivel a magyar kereskedővilág fokozott bizalmát kiérdemelhessem.

Szívélyes üdvözléssel:

Sándor Pál.

— **Az angol király betegsége.** A minap megirtuk, hogy az angol királyt családjának régi baja, a rák kinozza. Mint Londonból táviratozzák, az ottani tőzsdén tegnap egész határozottsággal kolportálták azt a hírt, hogy az orvosok *Edvard* királyon a rákbetegséget konstatálták. Ez a hír a tőzsdén bizonyos nyugtalanságot és árfolyamesést idézett elő. Ezen alkalomból megemlítjük, hogy *Bismarck* herceg és a nem régebben elhunyt *Frigyes* császárné között, aki tudvalevőleg az angol királynak nővére volt, az idézte elő a mindvégig fennállott ellenséges viszonyt, hogy *Bismarck* egyszer úgy nyilatkozott, hogy az egészséges *Hohenzollern*-családot az angol király leánynyal való házasság mérgezte meg a rákbetegséggel és amelynek nyomait állítólag *Vilmos* császár is sínyli.

— **A medve bőrére.** Budapesti tudósítónk írja: Nem is hinné az ember, hogy *Podmaniczky* Frigyes bárót, a szabadelpvűpárt tisztos elnököt majd elbuktatták a belvárosban. A *Polónyi* családfintája volt, hogy a függetlenségi pártnak titokban kell szervezkedni, nehogy a szabadelpvűpárt észrevegye. Ha *Madarász* bácsi programbeszédét is tart, talán elvész a kerület. De ez is a Polónyi agyafurtságán múlt. Kiadta a jelszót, hogy nem kell programbeszéd, mert, akkor észreveszi a szabadelpvűpárt a veszedelmet.

Madarász bácsit pedig ezalatt annyira felelősségteljesen biztatták, hogy biztosra vette a belvárosi mandátumot. Sőt már előre ivott a medve bőrére — a régi kerületében.

Egy tőzsjában kijelentette, hogy ha Budapesten megválasztják, átadja a sárkereszturi kerületet a fiának *Madarász* Lászlónak.

Ennek a tőzstnak híre valahogy eljutott a belvárosba is.

— **Mi az ördög?!** Hát az öreg olyan biztosra veszi a dolgot?! Hiszen akkor baj van!

Ekkor szervezkedtek csak és a választáson derült ki, hogy ha az utolsó percben össze nem szedi magát a szabadelpvűpárt, bizony két kerülete van ma az öreg *Madarásznak*, holott neki egy is elég.

— **A fiumei tüntetők.** A választási napok alatt tudvalevőleg több száz embert tartóztattak le Fiumében, kiknek legnagyobb részük irredentista, de mindannyinak része van a lefolyt tüntetések előidézésében. Ezek ellen nyomban megindították az eljárást s közülök mind azokat, kik nem fiumei illetőségűek, kitoloncolják. A kitoloncolást már tegnap megkezdették s kényszerutlevéllel majdnem száz embert bocsátottak különböző irányban szét. *Kuscher* Ferdinánd dr. nyugalmazott kir. ügyész egy nyilatkozatban *gyáva rágalmozóknak* nyilvánítja mindazokat, akik őt a tüntetésben való részes-

séggel vádolják. Ezeket a tüntetések ő maga is sajnálatosnak tartja. A *Magyar Tengerpart* című újság szerkesztője ellen már meg is indította a becsületsértési pört.

— **Uj egyetemi tanár.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király, a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére, dr. *Finnánczy* Ernő osztálytanácsosi címmel és jelleggel felruházott miniszteri titkárt a budapesti tudományegyetemen a pedagógia nyilvános rendes tanárává a rendszeresített illetményekkel kinevezve.

— **Az aradi vértanuk siralomháza.** Enlítettük, hogy a békés-csabai Rudolf-főgimnázium növendékei tanáraik vezetésével október 6-án kirándultak *Aradra*, a hol a többi közt fölkeresték azokat az épületeket is, a melyek a tizenhárom hős vezérnek siralomházul szolgáltak. Ez épületek egyikéről, a mely a váron kívül áll, az a hír jött, hogy istálloul szolgál. Erre most a következőket írja egyik olvasónk: A vértanuk siralomháza, a magyar nemzet gólgójának utolsóelőtti stációja, nem istálló, mert az a kis váron kívül álló házacska *nem volt a vértanuk siralomháza*. A vértanukat, mikor a világi fegyverletétel után *Aradra* szállították, a vár közepén emelkedő nagy egyetemes épületbe, az ugynevezett főrház-négyszögbe zárták. Ennek az épületnek nyugati oldalán tartotta üléseit a haditörvényszék, a többi szobák, egy-egy előszobával együtt, börtönül szolgáltak a tábornokoknak. A tizenhárom vértanun kívül itt volt elzárva a haditörvényszék által bitóra ítelt *Gáspár* András honvédezredes, a kinek Haynau tizenkét évi várfogságra változtatta büntetését, továbbá a fogságában megőrült *Lenkey* János honvédtábornok is. Ide zárták később az október 25-én agyonlőtt *Kazinczy* Lajos tábornokot, a ki fia volt *Kazinczy* Ferencnek. Más aradi fogolynak sem szolgálhatott börtönül az a váron kívül álló házacska, mert a többi magyar foglyot a vár belsejében levő erős kazamatákba zárták el, szigorú őrizet mellett. A tizenhárom vértanu egész fogságát ott töltötte a vár közepén levő épületben és innen vitték október hatodikán mind a tizenhármat a kivégzés helyére.

— **Sándor király fél.** *Belgrádból* táviratozzák lapunknak: *Kruzevácbán*, a hol éppen előkészületeket tettek a királyi pár fogadására, egy szatócs vigyázatlansága következtében *felrobbant a boltjában levő puskapor és dinamit*. A robbanás következtében *12 ház gyuladt ki*. *Három ember életét vesztette*. 14 ember, köztük két oszlopos megsebesült. A királyi pár *kruzeváci látogatása e miatt elmarad*.

— **Madarász bácsi korelnök lesz.** Az öreg *Madarász* József mégis csak elhatározta, hogy az ujonnan összeülő parlamentben elfoglalja a korelnöki széket. De csak rövid időre. A megnyitás, valamint a trónbeszéd időpontjának bejelentése után ugyanis az öreg kuruc nyomban meginterpellálja *Szell* Kálmán miniszterelnököt, igaz-e, hogy a budai várpalotán most is a fekete-sárga lobogót tüzik ki, mikor a király az országgyűlés tagjait fogadja? A miniszterelnök előrelátható válasza után *Madarász* bácsi *ott-hagyja a korelnöki széket*, melyet az utána következő legidősebb képviselő, *Fabiny* Teofil, volt igazságügyi miniszter foglal el.

— **A hátszegi postalopás.** Tegnap már hírt adtunk arról, hogy *Hátszegen*, a vasúti állomáshoz vezető uton ismeretlen tettesek kirabolták a postakocsit s tizenötezer korona készpénzt és harminc ajánlott levelet magukkal vitték. Az eset, amilyen nagy ijedelmet keltett a postaigazgatóságon, olyan gyanusnak tűnt fel tüstént a nyomozó rendőrök szemében, akik előtt a kirabolt kocsi kocsisa sehogyan sem tudta

megmagyarázni azt, hogy miképp vihették el a lablók a sok pénzt, anélkül, hogy őt, a kocsist bántották volna. A rendőrség a kocsist, *Mikanda* Pétert rögtön letartóztatta s hosszabban vallatni kezdte. A kocsis a kihallgatás folyamán egyszerre csak elszólta magát:

— Kérdezzék meg a Rózát, nem voltam-e mindig becsületes?

A rendőrök erre Rózát kezdték kutatni és kiderítették, hogy ez a kocsisnak a szeretője. *Pajor* Rózának hívják s Böllönyre való cselédleány, aki tegnap hajnalban *Hátszegről* elutazott. Vele volt egy Olaszországba való vasúti munkás, aki elutazása előtt földijeinek azt mondotta, hogy hazautazik. A rendőrség azt gyanítja, hogy *Pajor* Róza a kocsissal egyetértve eszelte ki a postarablás tervét és az olasz munkást azért vették társul, hogy a látszat *Mikanda* ártatlansága mellett szóljon. *Mikanda*, a kocsis, mikor a rendőrkapitány elébe tartotta a vizsgálat eredményét, megvallotta, hogy ő bűntársa a két megszökött tolvajnak. Az volt a tervük, hogy kiszabadulása után ő is Olaszországba utazik. A tolvajok mindössze *14.700 koronát* vittek magukkal, mind kisebb értékű papírpénzben. Személyleírásukat, amely azonban a leányról csak annyit mond, hogy az arca himlőhelyes, az olasz munkásról pedig, szintén nem pontos, megtelegrafálták a szélrőzsa minden irányába.

— **Egy vicinális pöre.** A temesvár-lippadnai helyi érdekű vasút végrehajtó bizottsága részéről *Kopf* D. és *Zsilinszky* Szilárd építkezési vállalkozók ellen indított peres ügynek esetleges egyezség útján való befejezésére vonatkozólag dr. *Telbisz* Károly kir. tanácsos, temesvári polgármester értekezletre hívta össze a vasút végrehajtó bizottságát. Az értekezlet f. hó 16-án d. e. 10 órakor lesz megtartva.

— **Vizsgálat a tengerész-önkéntesek ügyében.** Lapunk mai számában megírtuk, hogy a pólai haditengerészet önkéntesei milyen botrányos bánásmódban készülnek. Egy Bécsből érkezett távirat szerint a hadügyminiszterium a hírlapok közlései nyomán az ügyben szigorú vizsgálatot rendelt el, melynek befejezése már a legközelebbi napokra várható.

— **Kit hol válasszanak meg?** A választásokkal készen lennénk, most már bajos lenne annak bolygatása, hogy ki melyik kerületbe való? Lapunknak egy megrögzött jóbarátja — tudván, hogy a pártok intézői sokszor vannak zavarban a kerületek kiosztása miatt — lajstromot állított össze, amely a kerületek névéhez mérné a jelölteket és e szerint párosítaná őket a döntő pillanatban. Jutna tehát jövőre a mi javaslattevő ismerősünk lajstroma szerint:

Mameluknak *Magyar-Igen*, Herberteknek *Tata*, váltó-lovagnak *Girált*, vig-embernek *Ugra*, kártyásnak *Nagy-Disznó*, művésznek *Szobránc*, geologusnak *Mezőtur*, párbajhősnek *Karcsalva*, aki korhely, annak való *Rum* vagy *Pinczehely*, aki korcsolyázik, annak *Siklós*, aki a virágot szereti, *Rózsahegy*, de aki nem szereti, annak jut a *Gyoma*, akinek erős karja van, menjen *Kőbányába*, aki nem magyar, az *Lengyelét*, aki számár, annak való *Fülek*, aki nem ember az *Nagybarom*, Ostende helyett elég neki fürdésre *Ökör-tó*, aki vesztegetett, az a kir. kuria szemében *Ludas*, akinek kikapós a felesége, az *Szarvas*, aki játékos-annak *Teke*, Pichler Győzőnek *Felső Eör*, aki kártyás, azé a *Tél*, aki régi ember, annak van *Ó-Becsé*, aki rendőr, az *Poroszló*, katolikusnak *Pápa*, vitéznek *Dárda*, aki jouton jár, *Kövesd*, a szelíd embernek *Báránd*, ravasz a *Szász-Régen*, aki halász, *Halas*, aki madarász, *Madaras*, aki agrár, azon *Tisza* — *Lök*, aki tornász, annak *Torna*, aki színész, azé *Szin*, aki szerelmes, azé *M-Kisasszony*, vagy *Olasz-Liszka*, akinek nem kell aszfalt, azé *Sár-vár*, *Sáros*, *Sárbogárd*, *Sárkeresztur*, akinek fáj a lába, óvé *Szék* és *Segesvár*, aki pap, annak *Szentes*, a vadászé *Lövés*, aki bukik, annak *Baja*, aki valahonnan kibukott, *Ujvidék*, Molnár Jánosnak *Keresztény-Sziget*, inyencnek *Salá(n)ta*,

szombatosnak *Szombathely*, regálebérlőnek *Mád*, aki nem *Heves*, annak *Békés*, a választóközönség pedig valamennyit *Túrje*!

— **Szerelmi dráma az utcán.** Véres szerelmi drámának voltak szemtanui tegnapelőtt este Benedek község lakosai. *Jancsó* Antal odaváló cipész — így írják nekük — szenvedélyes szerelemre gyuladt *Macsinka* Etel odaváló varróleány iránt. A leánynak nem tetszett a már nem egészen fiatal *Jancsó*, de mert udvarlója folyton ajándékokkal halmozta el, tűrte udvarlását. *Jancsó* azt hitte, hogy az ajándékokkal teljesen meghódította a szép leány szívét. Pár héttel ezelőtt *Jancsó* megkérte a leány kezét, de legnagyobb lepetésére kosarat kapott. A mult vasárnap azután arról értesült, hogy a szép *Macsinka* Etelnek aznap volt az eljegyzése *Bakara* György odaváló gazdaember hasonnevű fiával. *Jancsó*, miután látta, hogy a sok ajándék kárba veszett, haragra lobbant s elhatározta, hogy bosszút áll a leányon. Másnap revolvert vásárolt és ráesett a leányra. Tegnap este 8 óra tájban *Macsinka*ék felé haladt, a mikor észrevette, hogy a leány a völgegyével a kapuban áll és beszélget. Észrevétlenül egészen hozzájuk ment s a fiatal völgegytől azt kérdezte:

— Hát te miattad kosaraztak ki engem innét?

Azután előbb a leányra, azután pedig a menekülő *Bakara*ra sötötte a revolverét. Mind a két golyó talált; a leánynak a mellét furta keresztül, a legénynek pedig a hátán hatolt be. A lövésre kifutottak a szomszédok s meg akarták fogni a gyilkost, de ez, mielőtt megfoghaták volna, menekülés közben a saját fejébe röpített egy golyót. *Jancsó* rögtön meghalt. A leány még azon éjjel szintén meghalt, völgegye pedig a halállal vívódik.

— **Arányi Miksa távozása.** *Arányi* Miksa, volt országgyűlési képviselő, tudvalevőleg eddig a „New-York” biztosító-társaság magyarországi vezérigazgatója, a nevezett társaság részéről Párisba helyeztetett át, a hová legközelebb végleg átköltözik. Távozása előtt számos tisztelője búcsuestélyt rendez, melyet a VII. kerületi kör helyiségében tartanak.

— **Meglőtte a fiát.** Tegnap este könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt *Aradon*. A zsidótemető-utca 1. számú házban *Biró* András vasesztergályos egy serétes pisztolyt akart megtölteni. Töltés közben a pisztoly véletlenül elsült s három serét *Birónak* az ágyban fekvő fiát találta. Komolyabb-sérülés azonban szerencsére nem történt, a serétek csupán a fejbőr alá hatoltak.

— **Holttest a Marosban.** A szemlái csendőrség ma délután telefonon értesítette az aradi rendőrséget, hogy Szemlak község határában a Marosból kifogták egy 40 évesnek látszó ember holttestét. A hullán fehér ing, fekete mellény és cipő volt. Miután a holttestet nem tudják felismerni, a Maros-menti hatóságok körözik a tulajdonosát.

— **Gyilkos katonai őr.** Bécsből jelentik: A katonai bíróság ma fejezte be a tárgyalást *Lovienik* Sztankó 4. bosnyák zászlóaljbeli katonára, a ki ez évi augusztus 6-án a központi temető közelében őrt állván, rálőtt egy *Lederer* Sebestyén nevű huszonöt éves munkásra, a ki a főlészöltés ellenére sem állott meg. *Lederer* a sebesülés következtében még azon a napon meghalt. A katonai bíróság kimondta, hogy *Lovienik* egészen helyesen járt el és *Lovieniket* kötelességtudásért azzal jutalmazta meg, hogy káplárrá való előléptetésre ajánlotta. Azonkívül az ezred parancsnoka dicséret elismerésben részesítette és a csendőrséghez való fölvételre előjegyeztette.

— **Családi dráma a fővárosban.** Fővárosi tudósítónk telefonálja, hogy Budapesten ma este a Rózsa-utca 81. számú házban lakó *Sebék*

Ferenc 88 éves szerelő, feleségét született *No-vák* Máriát eszékből összeszurkálta. A gyilkos-ságot családi perpatvar előzte meg. Sebőket azonnal letartóztatták, feleségét pedig a Rókus-kórházba Récey tanár osztályába vitték, ahol megoperálták. Az asszony ennek dacára est fél 8 órakor meghalt.

— Magyar név. Kiskoru Blau Rudolf borosjenői illetőségű ugyanottani lakos vezetéknévén „Bakos“-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— Tizennégyszeres gyilkos. Amerikából, ahol tudvalevőleg minden nagyban megy, egy tizennégyszeres gyilkos letartóztatásának hírére hozza a táviró. Daytonban a napokban egy *Witmer* nevű 47 éves özvegy asszonyt fogtak el, akit 14 ember megmérgezésével vádolnak. A 14 áldozat közül négy a gyilkosnak volt férje, egy a testvére, ötven pedig a gyermekei voltak. Ezenkívül négy embert mérgezett meg, akiknél a legutóbb mint gazdasszony volt alkalmazva. A gyilkos asszony már beismerő vallomást tett.

— A festő bosszúja. Nagy Péter cár valami csekély ok miatt elbocsátotta udvari festőjét. A művész elfojtotta bosszankodását s még egy utolsó festményt készített a cárnak. A kép egy légyből, egy szőlőtövből, egy kutyából és egy fokhagymából összeállított kvodlibet volt. A cárnak tetszett a festmény s tekintélyes összeggel jutalmazta érte a művészt. Alig érkezett meg azután az új udvari festő, aki, mint elődje, szintén olasz volt, a cár megmutatta neki a festményt. A művész először megrémült s amikor a cár ennek okát kérdezte s határozott feleletet kívánt, a művész arra kérte az uralkodót, ne bosszulja meg ő rajta földijének vakmerőségét. Aztán azt mondta: Ez a festmény egyike a legdurvább sértéseknek, a légy neve olaszul mosca, a szőlőtő vita, a kutya cane és a fokhagyma allia. E szavak jelentősége együttesen *Moscovita canallia*, magyarul: semmirekélő muszka.

— Családi idill. Maywood város tanácsosai ülést tartottak valami fontos városi ügyben, csak hogy nem határozhattak, mert Blake, a tanács egyik érdemes tagja hiányzott. Elküldték érte az egyik tanácsost, aki Blake urat otthon is találta, amint három síró gyermek között irgalmatlanul trombitált, hogy lecsitítsa az apróságokat. A városatya felszólította Blakét, hogy tanácsülés lévén, neki is kötelessége megjelenni, mire Blake azt felelte, hogy az ő felesége ma este a klubba ment s így a gyerekekre neki kell vigyázni. A követségbe ment tanácsos Blake fontos érveinek helyet adott, de mert Blakenak mindenáron el kell mennie a tanácsülésre, odahívatta a rendőrpárancsnokot és markába nyomva a trombitát, erősen a lelkére kötötte, hogy mulattassa a gyerekeket, míg Blake visszajön. Az asszony azonban hamarabb hazament és a fölött való dühében, hogy férje megszegte parancsait, irgalmatlanul kiséprütötte a rendőrtisztet.

— Öngyilkosság az országúton. A kiszombori csendőrs tegnap estefelé a Makó és Kis-Zombor közötti országúton egy fiatal, 20—21 éves gyermekember hullására akadt. A hulla az országút mellett a fűben feküdt, mellette egy revolver hevert s első pillanatra meg lehetett állapítani, hogy a fiatal ember öngyilkosságot követett el. Hamarosan megállapították a kiletét is. *Erdei* Mihály az öngyilkos, *Erdei* József makói jómódu gazdaember fia, aki afeletti bánatában követte el végzetes tettet, mert nem szerették be katonának. Különösen szeretett volna most katonáskodni azért, mert a kedvese elhagyta. Tegnap lekísérte bevonuló ujonctársait az indóházhoz s mikor a vonat elment, kiment a kiszombori országútra s föbe lőtte magát. A jobb sorsra érdemes fiatal gyerek holttestét hazaszállították Makóra, honnét hoinap fogják eltemetni.

— Oriási tűzvész. Bakuból táviratozzák: Tegnap a *Sibajev és társa* cég bibieibati naftatelepein egy furótornyban tűz támadt, amely

gyorsan elharapózott és nemcsak a *Sibajev*-cégnak egy furótornyát, két áruházaát és egy rezervoárját, hanem a *Kaspi- és Fekete-tengeri* társaságnak egy furótornyát és egy áruházaát, ugyancsak a *Kokorev*-cégnak két furótornyát pusztította el. A tüzet még nem oltották el. A kár nagy.

— Festett karok és vállak. New-Yorkban a hölgyek a karjukat és a vállukat festik, ez a legújabb divat. A tetoválást úgy látszik megutálták s különben is gyakran okozott gyuladást a tüvel való szurkálás, amely a tetoválásal jár. Egy keres angol táncosnő hozta be az új divatot, aki New-Yorkban vendégszerepelt, hóféhér karján színes festett pillangóval jelen-vén meg a színpadon. Ez tetszett, sőt nagyon tetszett s az öreg ír művész, aki ezt a festészetet kitalálta, most alig győzi a munkát. — Kedvelik a hölgyek a japán figurákat és mintákat, de szívesen válogatnak az állat- és növényvilágból is. Különösen a kar körül csavarodó kígyónak vannak barátai, illetőleg barát-női. Hanem legújában már ezekkel a motívumokkal sem elégesznek meg a new-yorki hölgyek, sokan arcképeket, titkos szimbolumokat, neveket festetnek a karjukra. Ez az új fajta festészet egyébként semmiféle fájdalommal nem jár s elektromos uton történik.

— Az örök szíamiak. Mig a világ világ lesz, lesznek ugyilátszik szíami ikrek is. Minduntalau felbukkan egy-egy szenzációs szíami lelet, amely legelőbb is orvosi eset s csak azután vedlik át élelmes impresszáriok révén szíami csodává. A párisi orvos-akademia legutóbbi ülésén is bemutattak egy hasonló esetet. 1887-ben születtek ezek az ikrek Nankingban. Az egyiket *Siou Seng-Seng*-nek, a másikat *Siou Tang-Sen*-nek hívják. Mellesontjukon vannak egymáshoz növe s az összenövési hely a felső részen négy, az alsó részen kilenc centiméternyi szélességű és husz centiméter hosszúságú. Az X sugarak kiderítették, hogy mindkét egyének külön szive van és pedig a rendes helyen, a balfe-lén. A kínai ikrek igen fejlett intelligenciával bírnak és az életfunkciókat eltekintve az összenövés által okozott korlátozott mozgásoktól — egészen önállóan végzi a két szervezet. Így például, amikor az egyik alszik, a másik ébren van és vigyáz reá.

— Tiszta selyem nyakkendők és csokrok e-hol sem vásárolhatók oly rendkívül leszállított ár-ban, mint *Porter* Vilmos koronás áruházaában, Ara-don, az *Andrássy-téren*, a Központi szálloda épüle-tében. A kik a jó izlés hívei, azok férfi divatoikké bevásárlását említett áruházaában fogják eszközölni. Mindenkinek ajánljuk a jó alkalom igénybevetelét.

— Kossák József csász. és kir. udvari fény-képesz Templom-utca 2. szám. Felvételeket eszközöl minden időben saját műtermében és házon kívül.

— Elveszett lábtakaró. Tegnap este a pályaudvaron egy vasuti hordár elvesztett ifj. *Purgly* Jánosnak egy kávébarna színű, kockás gummi láb-atkaróját. A megtaláló kéri, hogy a takarót tulajdo-nosának, vagy a rendőrségnek adja át.

— Köszönetnyilvánítás. Bold. Hönich Sala-monné szül. *Deutsch* Róza urnó elhunya alkalmá-ból *Mairovitz* Emil és neje, (Boroshebes) koszoru-megváltás címén, az izr. áruháza javára 10 koronát adományoztak, mely nemeslelkű adományért ez-uton fejezi ki halás köszönetét az elnökség. Ugyan-ezen alkalomból *Deutsch* Andor az izraelita áruháza javára 10 koronát adományozott, mely nemesszivű adományért ezuton fejezi ki halás köszönetét az el-nökség.

— T. üzletfeleink szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-ter 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselő-séggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyom-dánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

—x— A nagyérdemű közönség b. figyelmébe ajánljuk a helybeli szolid és törekvő *Czigelbrier* Győző vaskereskedő céget vaskályhák, takaréktűzhe-lyek, konyhaedények, gazdasági cikkek és minden-nemű szerszámok bevásárlása céljából.

A bécsi halálos párbaj.

(Újabb részletek.)

Arad, október 10

A bécsi halálos párbajra vonatkozólag, melynek lefolyását s előzményeit már megirtuk, még a következőket jelentik:

Az első golyóváltásnál úgy *Soyka* hadnagy, mint *Löwenfeld* pisztolya csütörtököt mondott. Ugyanez történt a második golyóváltásnál is *Soyka* pisztolyával. *Löwenfeld* erre elsütötte pisztolyát s megtörtént a halálos sérülés. A párbaj után a segédek azonnal jelentést tettek a bécsi téparancsnokságnak, mely viszont az esetről az államügyészséget értesítette. Ez haladéktalanul megtette a lépéseket, hogy az ügy a tartományi törvényszékhez kerüljön.

Löwenfeld a „Gonzaga-gasse“ 20-ik szám alatt lévő szövőgyár társelnöke, a negyvenes évek elején lévő ember. *Soyka* Benno hadnagy magas, barna, igen elegáns megjelenésű, mintegy 25 éves fiatal ember volt. A hadnagy a gyárossal már hosszabb idő óta állott baráti viszonyban s érintkezésük, dacára a korszak-élethez, intim, bizalmas jellegű volt. A közelmúltban ez a viszony váratlanul elhidegült. Az elhidegülés oka azonban egyelőre még nem került nyilvánosságra, de annyi bizonyos, hogy a párbaj oka is ebben keresendő.

A párbaj súlyos feltételek mellett, — 30 lépés távolságról háromszori golyóváltással, — hétfőn délelőtt fél 11 órakor történt meg a bécsi katonai, fedett lovagló iskolában. Kevéssel féltizenegy óra előtt jelent meg a kocsján *Löwenfeld* a lovagló iskola előtt. Vele voltak a segédei és orvosa. *Löwenfeld* fekete szalon ruhát viselt. Az urak azonnal a lovardába mentek, ahol *Soyka* hadnagy orvosa, segédei és néhány szolgálatban nem lévő huszártiszt társaságában már várt reájuk. A párbaj vezetését *Gregurich* kapitány vette át, akinek fölszólítására a felek elfoglalták kijelölt helyeiket.

Az első lövés joga sorshuzás útján a katonatisztre esett. Halálos csöndben állottak az ellenfelek fegyveres kézzel egymással szemben, a párbajvezető jelszavára várva. A vezényszóra *Soyka* hadnagy egy másodpercig célzott és elsütötte fegyverét. Pisztolya csütörtököt mondott. Ekkor *Löwenfeld* emelte pisztolyát lövésre, de az övé is csütörtököt mondott, csak a kakas csattanása hallatszott. A segédek erre a felektől elvették a fegyvereket, kicserélték a gyutacsokat s újra kézbeadták. Ismét elhangzott a jelszó és *Soyka* hadnagy fegyvere a második lövésnél is csütörtököt mondott. Most emelte fel fegyverét *Löwenfeld* a végzetes lövésre. Egy pillanatig célzott és lőtt. Hatalmas dördülés rázta meg a levegőt, a füst eltakarta a küzdő feleket egy másodpercre, a következő pillanatban aztán látni lehetett a hadnagy halálsápadt ingadozó alakját. A fegyver kihullott a kezéből, s aztán egész testével nehézkesen végigzuhant a lovarda porondján. A tiszték és segédek odarohantak a földön fekvőnöz és megrémülve fogadták az orvosi vizsgálat eredményét. A golyó a szívet furta át és azonnali halált okozott.

Mikor *Löwenfeld* a tragikus eseményről értesült, egészen megtört. Fájdalmas szavakkal adott kétségbeesésének kifejezést. Izgatottsága olyan fokra hágott, hogy a segédek alig tudták megnyugtanni. Megrázó volt az a jelenet, mikor a szerencsétlen véget ért *Soyka* hadnagy mostoha atyja a halott mellett megjelent. Nehézkesen, alig bírva vonszolni magát, jött az öreg ur a terembe és kétségbeesett zokogással rogyott fia holttestére. Erőszakkal kellett a halott mellől elvonszolni. A segédek az esetről jegyzőkönyvet vettek föl, amelyben kijelentik, hogy

Löwenfeld gyakorlatlan lövő és célzás nélkül lőtt. Egyben még kijelentik azt is, hogy Löwenfeldet semmi szemrehányás nem érheti, mert a párbaj folyamán a legkifogástalanabbul viselkedett.

Soyka hadnagy még nem volt egészen huszonnégy éves; az atyja huszárcapitány volt s már évekkel ezelőtt meghalt. Soyka tábornok a párbajban agyonlőtt hadnagynak nagybátyja volt. Soyka kapitány özvegye másodsor is férjhez ment Weidholz bécsi bankárhoz. Benno igen tehetséges fiú volt s a katonai főreáliskola után a bécsújhegyi katonai akadémiát is elvégezte, honnan a múlt év aug. 18-án került mint huszárhadnagy a 15-ik huszárezredhez. Löwenfeld gyáros már évtizedek óta baráti viszonyban volt Weidholz bankárral, akinek házában Soyka természetesen már régen megismerkedett vele.

A párbaj oka — *asszony*. Soyka hadnagy benső baráti viszonyban állott Löwenfeld családjával. Egy napon aztán Löwenfeld neje állítólag bevallotta, hogy *szereti a fiatal katonatisztet*. Ebből támad a provokáció, amely a lovarda porondján nyert véres elintézést, Löwenfeldné azóta eltűnt és senki sem tudja, hova lett. Löwenfeldről azt írják, hogy igen ronkoszenves ember s a társaságokban már csak azért is nagyon kedvelik, mert valóságos zenei lángész.

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az aradi korcsolyázó-egylet október hó 20-án, vasárnap délelőtt fél 12 órakor a kaszinóegylet helyiségében (Andrássy-tér, Hermann-féle ház, I. emelet) tartja rendes évi közgyűlést, melyre a t. tagok ezennel meghívottnak. Targysorozat: 1. A választmány évi jelentése. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése. 3. A tisztviselő-kar és a választmány megválasztása. 4. Netáni indítványok tárgyalása. Aradon, 1901. évi október hó 10-én. Az igazgatóság.

TÖRVENYKEZÉS.

§ Bűnös kereskedők. Budapesti tudósítónk jelenti: Ugyancsak szomorúan végződött az a vállalkozás, a melybe két testvér: Weisz Berthold és Weisz Manó ment bele. A nevezettek egy kis rőfös üzletet nyitottak a fővárosban csekély tőkével és még csekélyebb becsületes szándékkal. Mert csak arra pályáztak, hogy megnyitván a boltot, mentül nagyobb hitelre tegyenek szert s becsapják a hitelezőiket. Rövid idő alatt a két Weisz 24.000 korona értékű árut csalt ki a nagykereskedőtől, azután készültek — a bukásra. Előbb azonban mindent pénzzé tenni igyekeztek. El is végezték ezt szépen, mert mire a boltjukat becsukni akarták, majdnem egészen üres volt. Csak az utolsó napokban is 9500 korona értékű portékát pocskoltak el Weiszék potom áron, a mint kiszűlt, a parti-áru kereskedőnél. Így aztán a tömegbe mindössze 4000 korona vagyon jutott. A törvényszék vád alá helyezte a cég tagjait, Weisz Bertholdot és Manót s ma, dr. Agorasetó bíró elnöklésével feleletre vonván őket, ugyancsak kemény ítélettel torolta meg csalárd eljárásukat. De igen helyesen tette a bíróság, mert szinte napirenden vannak a fővárosban a Weiszekéhez hasonló üzletalapítások. A bizonyítás befejeztével ugyanis a törvényszék meghallgatván dr. Polgár kir. alügyész vádindítványát, a btkv. 414. §-ába ütköző hamis bukás büntette címén Weisz Bertholdot *harmadfél évi* fegyházzal, Weisz Manót pedig *két évi* fegyházzal sújtotta. Az elítéltek felebbezést jelentettek be.

§ A szabadkai polgármester pöre. Ezelőtt két esztendővel a szabadkai városi közgyűlésen Mamuzich Lázár polgármester, valami kép-

vásárlási ügyből kifolyólag összeveszett rokonával: Mamuzich Agoston ügyvéddel. Miután egymást alaposan legazemberezték, a polgármester nagy felindulásában botot ragadott és rokonára akart rohanni. Mamuzich Agoston erre revolvért rántott, de a tetlegességet megátolták a közbelépő bizottsági tagok. A Mamuzichok ezért a járásbíróhoz elé kerültek, a mely kölcsönös nyilvános becsületsértés és veszélyes fenyegetés címén elítélte őket 300—300 korona pénzbüntetésre, a polgármestert ezenkívül közcsend elleni kihágásért is 100 koronára. Ezt az ítéletet a kir. törvényszék megerősítette. A polgármester ügyvédje: dr. Békeffy Gyula az ítélet és minősítés ellen semmiségi panaszszal élt, melynek a közcsend elleni kihágásra vonatkozó részét a törvényszék visszautasította, kimondván, hogy kihágás ellen nem lehet semmiségi panaszt bejelenteni. Védő ekkor a végzés ellen felfolyamodást adott be a kuriához, amelynek első büntető tanácsa ma, Szeiffert Ede elnöklése alatt nemcsak hogy helyt adott, hanem azzal érdemben is foglalkozva, az ítéletnek a közcsend elleni kihágásra vonatkozó részét megsemmisítette és ennek vádjá és következményei alól a polgármestert felmentette. A többi semmiségi panaszt visszautasította.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

— Az osztályorsjáték mai húzásán a következő főbb nyereményeket húzták ki:
 5000 koronát nyertek: 21451 5724 32945.
 2000 koronát nyertek: 32083 95005 85670 47587 9801 16757 63481 21770 17109 29688 46750 88808 67621 8486 92589 2013 90900 55872 84628 68152.
 1000 koronát nyertek: 99080 50825 95015 9572 9250 2180 64155 87510 72080 69598 88928 17351 85621 32843 14288 77098 3954 14618 12214 88250 56395 53318 73421 95098 68802 89157 60789 33727 72222 43800 54458 41248 18758 81587 93251 6074.
 500 koronát nyertek: 85277 95938 68107 18940 36517 77043 38756 12309 96819 53771 24925 1977 78646 79512 51168 34456 68848 2625 32113 76888 328 83881 58992 31685 8564 4381 877122 96962 26094 31138 57230 60268 7195 81807 74094 66381 69871 62745 87341.
 A többi kihuzott szám 200 koronát nyert.
 = Fizetésektelenség. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést; Vadovics Vendel, Nagy-Seurány. — Knypl László, Königrätz. — Glück Henrik, Tokaj.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. — Budapest, október 10.
 Déli tőzsde. Buzakinálát gyöngye, vételkedv gyöngye. Lanya irányzat mellett 18.000 métermázsza került forgalomba, 5—7½ fillérig olcsóbb áron. Egyéb gabonanevek bágyadtak, rozs 2½—5 fillérig olcsóbb áron. Időjárás szeles és hűvös.
 Zárul 12 órakor:
 Buza októberre 7.83—7.84
 Buza 1902. Áprillisa 8.24—8.25
 Rozs októberre 6.84—6.85
 Rozs 1902. Áprillisa 7.01—7.02
 Zab októberre 6.80—6.81
 Zab 1902. Áprillisa 7.14—7.15
 Tengeri szeptemberre 5.12—5.14
 Tengeri 1902. májusra 5.06—5.07
 Zárul 5 órakor:
 Buza októberre 7.83—7.84
 Buza 1902. Áprillisa 8.24—8.25
 Rozs októberre 6.87—6.88
 Rozs 1902. Áprillisa 7.03—7.04
 Zab októberre 6.81—6.82
 Zab 1902. Áprillisa 7.15—7.16
 Tengeri szeptemberre —
 Tengeri 1902. májusra 5.07—5.08
 Zárul 5 órakor: korona
 Osztrák hitelrészvény 620.50
 Magyar hitelrészvény 628.50
 Loszámítóbauk részvény 414.—
 Rima-Murányi vasmű részvény 427.—
 Osztrák-magyar államvasuti részvény 627.50
 Közuti vasut 565.—
 Városi villamos vasut részvény 284.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Október 10. —
 Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Oreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban 91 — 92 fillérig.

Fiatál nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 90 — 92 fillérig, Fiatál közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 90 — 92 fillérig. Fiatál könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.
 Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon fe.üli sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.
 Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogramm terjedő sulyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.
 Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.
 Sertéslétszám. Október 7. napján volt készlet 43,457 darab, október 8. napján felhajtott 554 darab, október 8. napján elszállított 576 darab, október 9. napján maradt készletben 43,435 darab. Üzlet: Változatlan.

S z e s z ü z l e t.

— Október 10. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter o/o, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
 Száritott moslék: 12-80—13— korona mmázsánkat.

Hivatalos árfolyamok a budapesti árú- és értéktőzsde.

Budapest, október 10.

Magyar aranyárjádék 40/o	118.30
Magyar koronárjádék 40/o	92.65
Magyar arany 41/100	121.75
Magyar ezüst 41/100	100.25
Magyar keleti vasut	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	92.25
Magyar italmegváltási kötvény	99.86
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	177.—
Niszaszabályozási és szegedi kölcsön	144.—
Osztrák papírjádék	98.30
Osztrák járadék ezüst	98.20
Osztrák járadék arany	118.90
Koronárjádék	95.10
1860-iki Államorsjegyek	138.50
Osztrák magyar bankrészvény	1630.—
Magyar hitelbank részvény	631.50
Osztrák hitelbank részvény	623.25
Osztrák-magyar államvasut	635.50
20 frankos arany (Napoleonador)	19.—
Német birodalmi márka	117.22
London	239.10
Páris	94.97

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtti 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szmv. Szolnokról este 8.50
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborszluról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborszlunig délután 2.04	Radnáról délu. n. 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnáról este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtti 8.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.12	Személyvonat reggel 8.38
Személyvonat d. u. 4.09	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. u. 11.—
Borosbesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 6.56

NAPIREND.

Október 11. Péntek. Róm. kath. naptár: Gummár. — Protestáns naptár: Gummár. — Görög-keleti naptár (szep-tember 28.): Baruch. — A nap két 5 óra 55 perckor, nyugszik 5 óra 2 perckor. — A hold két 4 óra 48 perckor, nyugszik 4 óra 20 perckor.
 Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 754'7 milliméter, délután 2 órakor 756'5 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 10,1, délután 2 órakor C° + 11,7. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DN. 2, délután 2 órakor EN. 3. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, esik, délután 2 órakor borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 8 milliméter.
 Időjelzés. A központi meteorológiai intézetek Arad-ra küldött távirat szerinti a mai napra a következő időjárás várható: Változékony, hűvös, sok helyütt csapadék. Szabadságszolgálat emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület I-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 9 órától délután 6 óráig. Belepti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Közeget-közeget. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11^{1/2}—12^{1/2} óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1^{1/2}—2^{1/2} óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekye-múzeum helyisége mellett filés-terem.

Október 13. A N-ik kerületi fillér-asztaltársaság rendkívül közgyűlése délután 2 órakor. — Az aradi iparos-íjakk esüreti mulatsága (Vass-vendéglő.)

Október 16. Városi közgyűlés délután 4 órakor.

Október 19. Az aradi munkás-védegyelet mulatsága (Waggonyári-kantín.)

Október 20. Az aradi korcsolyázó-egylet közgyűlése délelőtt 11^{1/2} órakor (Kaszinó.)

Október 26—27. Löverseny Aradon.

REGENY-CSARNOK.

A karvalyok vére.

— Regény két kötetben. —

Írta: **Theuriet André.** [17]

(Folytatás.)

MÁSODIK RÉSZ.

V.

A bank irodája még alig volt nyitva, s Mangars már két óta dolgozott szobájában. Ezen inkább hosszú mint széles, s magas szoba a kertre nézett. Az előcsarnokból lehetett oda jutni egy kipárnázott kettős ajtón keresztül; egy másik, sokkal kisebb ajtó egy kis lépcsővel volt összekötve az irodával. A butorzat semmi fényűzésre sem mutatott. Az ablak mellett az egyik szögletet színehagyott zöld posztós tömör íróasztal foglalta el; az átellenben lévő szögletben erős gesztenyefából készült valami pénzes-láda féle volt rozsdás vasalással a falhoz erősítve. Egy forgó zsölyge s négy párnaszék egészítette ki a butorzatot. A fal közönséges szürke papírral volt bevonva, s a helyenként mutatkozó foszlásokon keresztül a fal piszkos fehérje látszott; a kőkandalló tetelén, melynek festése a márványt utánozta, egy álló ingaóra ütötte a másodperceket, s egy naptár mutatta a hónap hányadikát.

Az írások ritkán hívták e szeszélybe s ilyenkor dobogó szívelés borsódzó háttal léptek be, mert Mangars csak akkor hívatta oda őket ha röviden, de szigorú hangon megdorgálni akarta. Ha a bankár valami utasítást akart adni, maga ment le az irodába. Csak a kliensek mehettek fel a kis lépcsőn, kik valami fontos ügyet akartak tárgyalni Mangars-sal, de akkor is meg kellett előzleg valami jelszót kell mondaniok a előzár-szolgának, mert a nélkül kéréseket nem elutasítottak.

Nem egy ember ment föl a lépcsőn magasatartott fejjel, derült tekintettel, visszamenet azonban orra lekonyult, s keblében a düh s a kétségbeesés kettős érzelme dult. A löszörrel kitömött székek a foszladozó szürke papírszönyeg, a zörgő hangu inga óra hány zajos jelenetek voltak tanúi, hány rettenetes szavakat hallottak, miket vagy a harag, vagy a könnyűség csikart ki a parasztok durva szájából, vagy a kétségbeesett vidéki nemes emberek halvány ajkáról, kik könyező szemekkel vagy piruló homlokkal mormolták el kérelmüket. Mintha az aggodalmak, megaláztatások, kétségbeesések az évek során mind e keskeny szobába sorakoztak volna a falak hosszában, mintha a levegőt is megtelítették volna, s a butorzatnak azt a szomorú kifejezést adták, mely oly kegyetlen ellentétben volt a szép kilátással a poros ablakokon keresztül, a kerttel, hol rózsák nyitak s az orgonabokrokon madarak csicseregtek.

A repedt hangu ingaóra nyolcat ütött, mikor az előszoba ajtaján valaki kopogott.

— Bemehetek? kérdezte Étienne Mangars.

A felelet hallatára a fiatal ember minden tekintet nélkül akkor lépett a kabinetbe, mikor egy az irodába vezető kis ajtón egy látogató tűnt el. Étiennek elég ideje volt Jean Berloquin ferde járását s hegyes fejét felismerni. Ez az ember valóban úgy ment be s ki, ahogy más nem tudott volna. Vékony dengájú s hajlékony menyét-derekeit betöltte a féligárt ajtókon; először nyugtalan és álmodó arca, majd egyik karja, majd egész teste jelent meg, hosszú botorka lábait maga után vonszolva.

— Jó reggelt! te vagy? mondá a bankár Berloquin távozta után összevont szemöldökkel,

mely könnyed nyugtalanságot árukt el, mit akarsz velem?

A fiatal ember halvány volt, de tekintetében volt valami nyilt és határozott, mely szilárd eltökélésre mutatott. — Jó reggelt atyám, felelt, csevegni szeretnék veled; áldozhatnál néhány percet?

A bankár órájára nézett. — Félórát adhatok, viszonzá, de egy másodperccel sem többet, mert fél kilenckor találkozom van bizonyos ügyben. . . Beszélj, hallgatlak.

Mikor Étienne reggel fölébredt, s a tegnapi fölindulástól még egészen izgatottan, megfogadta, hogy komolyan és kerekén fölvilágosítást kér atyjától, de mikor Mangarsnak szigorú és érzéketlen arcára tekintett, belátta, hogy könnyebb valamit elhatározni, mint véghezvinni. A bankár annyira beoltotta környezetébe a tekintély elvének tiszteletét, hogy Étienne egyszerre titkos remegéssel nézett elébe a pillanatnak, melyben azon kérdéseket kell majd atyjához intéznie, melyek a lázadás tényét foglalják magukban az atyal hatalom ellen. A gondolat, hogy ezt az embert kell megsértenie, kinek ellenmondás nélkül engedelmesskedett gyermekkorától fogva, izgalomba hozta; kiszáritott torka megtagadni látszott a szolgálatot.

S aztán szerette atyját, ki minden szigorúsága mellett is mindig igazságos s jó volt iránta. Mély aggodalomba gondolt, hogy atyját kínos vallatásnak kell alávetnie, hogy kénytelen lesz őt elítélni, s ki tudja? talán meg is átkozni. . . Ezalatt az óra ketyegése törte meg a csöndet, s Étienne gondolá magában, hogy az idő halad, s másodpercek lefolynak, s hogy s magyarázatnak most kell megtörténni, vagy soha.

— No, várom már, kiáltott fel Mangars, ki épen számokat kezdett egy papírlapra vetni, min mészol el? Azért jöttél megzavarni ezt a reggeletem, hogy úgy állj itt, mint a cövek? . . . Van valami kérdeznivaló?

— Igen, tagoló végre Étienne, tegnap óta a la fénicardiéri majoros van az eszemben. Azt jövök kérni tőled, intézkedjél, hogy hagyjanak neki békét tanyájában. . .

Mangars közömbös arccal számolt tovább. — Azt hiszem, válaszolt anélkül, hogy föltekintett volna, eléggé megértettem veled, hogy ez a paraszt visszaél. . . Én nem vagyok hitelezője, s nem rajtam áll beszüntetni a bírói eljárást.

— Nem az az ember a hitelezője, ki akkor ment innen ki, mikor beléptem?

— Melyik?

— Jean Berloquin.

— Meglehet. . . Berloquinnak több férges adása van, s nem csodálkozáim, ha Jaquet apó is köztünk volna.

— No s akkor? . . . mondá a fiatal ember, nyilt tekintetét atyjára szegezve.

— Akkor, mit akkor? . . . meddig tartasz még talányokkal?

— Csak egy szavadba kerül, s Berloquin megszűnteti a végrehajtást.

— Tréfálsz? . . . Mi jogon elegyedhetném az ő ügyeibe?

— Azon jognál fogva, felelt Étienne határozottan, melynél fogva a megbízó utasításokat ad megbizottjának. . . Mindenki tudja, — hogy Berloquin a te embered, — s mindent a te sugalmazásaid szerint cselekszik.

— Mily ostobaság! — Mangars hevesen megzökenté forgó zsölygését, s szembe nézett fiával:

— No lám, folytatá szárazon, még mibe nem ártod magadat? Ugyan mi az ördög készít rá, hogy orrodát oda dugd, mihez semmit sem értesz?

— Azért foglalkozom ezzel az ügygyel, mert nézetem szerint a te s az én nevem semmit sem nyer az által, ha egy Berloquinéval van összekötve.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Október 10. —

Központi szálloda, Zádor Ernő cs. és kir. önkéntes Debrecen. — Lust Armin kereskedő Budapest. — Heiduska Henrik fakereskedő Budapest. — Dr. Neuman Mihály ügyvéd Világos. — Lichter Mór

vendéglős Apátfalva. — Dract Mór birtokos Bécs. — Deutseh József utazó Bécs. — Szalay József utazó Nagyvárad. — Nyenyestyan Tivadarné Karánsebes. — Werner Simon kereskedő Arad. — Weisz Gusztáv utazó Arad. — Goldschmidt Arthur utazó Budapest. — Dr. Teodorovits Miklós ezredorvos Budapest. — Grosz Samu kereskedő Budapest.

Vass szálloda. Rappensberger Andor m. kir. erdőmester Budapest. — Szoboszlói Sándor bérő Szakul. — Lehel Soma utazó Budapest. — Erber Sándor utazó Budapest. — Nacht Viktor intéző Zimbró. — Erber Sándor utazó Budapest. — Prokurátor N. utazó Bécs. — Csicsáki József utazó Budapest. — Körbl József aranyműves Budapest. — Lefkovics Mór utazó Budapest. — Kutasi Dávid utazó Budapest. — Neuman József utazó Budapest. — Poschinger Antal utazó Bécs. — Pollák M. utazó Bécs. — Dr. Morár Valér ügyvéd Lippa. — Gelles Ignácz kereskedő Sopron. — Dusenszky Adolf kereskedő Bécsújhely. — Hauser I. utazó Bécs. — Roth Lajos utazó Budapest. — Szoboszlói Andor erdőmester Budapest. — Schwartz József utazó Temesvár. — Tüchler Andor vendéglős Hátszeg. — Fechner Salamon utazó Budapest.

Városi színház.

Béret 11. sz.

Aradon.

Pénteken, 1901. évi október hó 11-én:

Az édes otthon.

Vígjáték 3 felvonásban. Írta: Albin Valabrégue. Fordította: Heltai Jenő.

SZEMÉLYEK:

Bonneval . . . Mezel Péter.	Jeanne Angyal Ilka.
Julien Bertaut László Gy.	Luce Menszáros M.
Taverny . . . Girétha K.	Bonnevalné . . . Bacsné.
Henry Chauvel Nemes S.	Marthe Komlósy I.
Jean Réti István.	Clara Garai Ilona.

Közdete 7 órakor.

NYILTÉR.*

Vívó-tanfolyam.

Aradon, az Ötvös-utcai Andrényi-házban (a Lyceummal szemben) lévő vívótermemben október hó 15-én

vívó-tanfolyamot

nyitok. Felvételre jelentkezhetni a vívóteremben naponként 7-től 1 óráig, és délután 3—5-ig. Tanítási díjak, heti három órára számítva:

Egy személy egy óra 8 frt.
Öt személy egy óra 35 frt.
Tíz személy egy óra 50 frt.

A tanítási idő beosztása a felvétel alkalmával a jelentkezők tetszése szerint állapítatik meg.

Aradon, 1901. október hó 10-én.

Maione Vincenzo,

olasz vívómester.

BORHOZ LEGJOBB!!

KITÜNO ASZTALIVIZ

1115

231

NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL

Használjuk fel a kedvező alkalmat:

VARGA JÓZSEF

butor- és épület-asztalos üzlete

ARAD, Kápolna-utca 6. sz.

Kész butor eladás.

Tultermelés miatt minden elfogadható ár mellett ajánlom a n. é. közönségnek kitűnő minőségű

kész háló- és ebédlő-szoba butoraimat

és olyanokra megrendelést jutányos ár mellett készséggel elfogadok.

Építés és épített uraknak ajánlom kitűnő anyagból készült épület-asztalos munkáimat és parkettáimat. 1296

Pénztintézetek és ügyvéd uraknak ajánlom irodai berendezésekre.

Kereskedő uraknak rajz szerint jutányos ár mellett készítek portálokat és boltberendezéseket.

Jutányos árak!

Stylszerű munkák!

Pontos kiszámítást!

Egy ügyes

üzletvezető kerestetik

egy uri divatkereskedés részére.

Feltételek következők: megfelelő óvadék, szakember és nagy ismeretség.

Kimerítő ajánlatok W. B. 4933. jegy alatt Mosse Rudolf Bécs, címre I. Seilerstätte 2. 387

Szépség és egészség.

Kinek van szeplője?

pattanás vagy bármilyen folt az arczán, használja a teljesen ártalmatlan Rozsnyay-féle világhírű

Serail-arczkenőcsöt,

mely az arczbort rövid időn fehérré, tisztává és üdűvé teszi. Egy tégely ára 70 kr. Egy kis tégely ára 35 kr. Serail-szappan egy drb. 80 kr. Serail-hőlgypor egy doboz 70 kr. Kitűnő és valódi Epezsappan egy drb. 40 kr.

Étvágytalanság

és gyomorgyengeség gyógyítására ezrek mennek Karlsruhe-ba holott ezt a csót itthon is elérhetik Rozsnyay M.

PEPSINBORA

használatát által, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

A t. es. közönség szives figyelmébe ajánljuk, hogy mindezen készítményeknek törvényesen bejegyzett védjegyvel vannak ellátva, mely az aradi szabadságszebet ábrázolja.

K a p a t o i

ROZSNYAY MÁTVÁS gyógytárában Arad, Szabadság-tér.

Budapestben: Török József és dr. Egger Leo „Náder” gyógyszer-tárában, valamint minden magyarországi gyógyszer-tárában.

Váltóláz és hideglelés ellen

legbiztosabb és legkellemesebb szer, különösen gyermekeknek, kik a keserű chinint másképp bevenni nem tudják a

Rozsnyay M.-féle Chininezukorka és Chininesokoládé

melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlése 1889-ben Finnországban pálya díjjal kiadott. Ertékeltlen hamiltásoktól óvakodjunk. Mindenki csak a ROZSNYAY M.-féle pályakoszorúzt készítményt kérje és fogadja el, melynek minden egyes csomagoló papírján Rozsnyay Mátyás névvalírása olvasható.

Idegesség,

vérszegénység

és az ebből származó bajok ellen legbiztosabb hat Rozsnyay

Vasaschinabora,

mely saját termései ménessel édes borral készítve, hatásában minden hasonló készítményi felülmúl. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

CSECSEMŐK TÁPLÁLÁSÁRA

az eddig ismert módok közül legjobb, legmegfelelőbb

a sterilizált tehén tej,

a mely szakértelemmel higgítva és jól sterilizálva az anyatejjel egyenértékűnek bizonyult.

Ilyen tejet készít alulírott intézet és azt oly alakban hozza forgalomba, hogy a szülőknek nagyon csekély fáradságába és költségébe kerül gyermeküknek biztos felnevelése.

Előírásokat, illetve az utasításokat pontosan betartva, ki van zárva a gyermeknek minden a tápanyagoktól származható betegsége.

Tájékoztatásul arra, hogy a Sterilizált gyermektej már eddig is mennyire bevált, közlésesszük az ide mellékelt nyilatkozatokat:

Hálás elismeréssel adozom önöknek, megbecsülhetetlen sterilizált-tej készítményükért. Kis babám a mióta csak a világon van, tehát fél éve csak is azt kapja, s jóságáról egész mondakör támadt. S nemcsak kinézése vasgesztesége, hanem olyan vasgeszteség is, hogy bár a gyógyszeráriól csak egy ajtó választja el, orvosomat még nem kapott seha. Nem mulasztatom el, hogy steril gyermektejt jóságánál, oloságánál és könnyen kezelhetőségénél fogva minden szülőnek legelőszintűbben ne ajánljam.

Kitűnő úszóval Tóbor Gyula, gyógyszerész, Arad-Gáz.

Az önök által szállított sterilizált gyermektejet kis fiam 14 napos korától a mai napig élvezte és ezennel is élvezni fogja. Nem mulasztatom el, hogy önöknek készítőknök hálás köszönetemet ne nyilvánítsam hívva egészségügyi intézményükre.

A midőn ezt lezom, tudomásukra hozom azt is, hogy gyermekemet olosóbban és jobban felnevelni, mással nem lettem volna képes.

Gyermekem teljesen egészséges és nagyon szépen fejlődik.

Tisztelettel Tabakorits Emil, építész.

Dr. Singer János orvos és Rozvány György

gyógyszerész

292

sterilizált gyermektej, gyógy- és pasteurizált tej termelő intézete

Aradon, Kossuth- és Batthyányi-n. sarkán.

A nméltóságú belügyminiszterium 81945/1901. sz. rendeletével engedélyezett

Sanatórium és Hidegvizgyógyintézet

egész Délmagyarországon az egyedüli jogosított gyógyintézet, mely télen-nyáron nyitva van, állandó orvosi felügyelet alatt áll, bejáró s bentlakó betegek gyógyítását elfogadja. A betegek bármely orvos tanácsát vehetik igénybe.

Gyógyeszközök:

Villamfényfürdők: rheuma, köszvény, elhízottság, idegzsabák (neuralgia), vesebajok, vérbetegségek, fémmérgezések gyógyítására. E fürdők szívhaj mellett is használhatók. 15 fürdő 15 frt.

Hidegvizgyógyfürdők: egészségesek edzésére, felüdítésére, idegbetegek, vérszegénység, tüdőbeteg, ideges gyomor s bélbántalmak, álmatlanság, fejfájások gyógyítására. 15 fürdő 6 frt. Havibérlet 10 frt.

Szénsavas fürdők: Szívbillentyű bajok, nőbajok, idegyengeség gyógyítására. 15 fürdő 18 frt.

Móór fürdők: nőbajok, rheuma, idegzsabák, izület merevségek gyógyítására. 15 fürdő 16 frt.

Villany viz-fürdők: idegesség, idegfájdalmak, idegyenyesség gyógyítására. 15 fürdő 15 frt.

Inhalatiók (Belégzések) soole vagy fenyőkivonattal. Reichenhall, Gleichenberg mintára; tüdő s gégehurutok ellen. 15 jegy 9 frt.

Svédgyógytorna: Hátgörbülések, izületmerevségek gyógyítására; sápadt gyöngye gyermekek edzésére. Havonta 15 frttől feljebb az eset súlyossága szerint.

Massage: izületbajok, vérszegénység, elhízottság, általános gyöngyeség gyógyítására. 15 massage 6 frt.

Villanyos massage: emésztőképesség gyógyítására. 15 jegy 12 frt.

Villanyozás galvan és faradicus árammal. — Bentlakó betegek bármelyik orvos tanácsát vehetik igénybe. — Szoba (világítás, fűtés, kiszolgálás) s ellátás 85 frt havonta.

Vezető orvos:

Dr. HECHT, ARAD, Zrinyi-utca 3. sz.

Telefon 270.

Városi és megyei
telephon 150. sz.

Ifj. Czeiler István

Városi és megyei
telephon 150. sz.

fa-árak gyára Aradon, Pöltenberg Ernő utca 7., 8., 9. sz.

I. Gőzfűrészes árak:

Deszkák, padlók és gerendák
tölgy, bükk, dió stb. kemény-
fa nemekből 5 mm. vastagságtól
feljebb.

**Méret szerinti megren-
deléseket is elfogadok.**

Mindennemű keményfa rönköket veszek.

II. Épület asztalosság:

Ajtók, ablakok, padozat
és **parkett** gyors és nagybani
gyártása.

Különlegesség saját gyárt-
mányu **gördülő ablak faredő-
nyökben** (rolók).

**Portallé és modern bolt-
berendezések gyára** stb.

III. Gépeken való fakidolgozások, u. m.:

Fűrészelés (gerenda, palló s
deszka vágások; valamint **kanya-
ritások** (schweifolás, decoupirozás)
gyalulás (egyengetés és vastagság-
ból) **hornyolás** (kelelés) **furás,**
vésés és csapolás olcsó árban
darab vagy munka-óra szerint szá-
mitva. 1173

Cserépszárító keretek raktáron.

Csak 5 korona

4 és 1/2 kiló finom illatos **tollette**
szappan, ameddig a készlet tart, a
melyek a préselésnél kissé megsérültek.
Az elküldés naponkint utánvétellel,
vagy a pénz előleges beküldése ellené-
ben történik.

1337 **A. Feith,**
Wien, V/2. Matzleinsdorferstrasse 76.

541—1901.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági
széke az árvaház részére 1902.
évben szükséges sertéshus sertés
aprólék és zsír szállítása iránt
folyó év október hó 21-én d. e.
10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: kilogrammonként
98 fill.

Bánatpénzül leteendő 40 ko-
rona készpénzben vagy elfogad-
ható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni
szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan
a szóbeli árlejtés megkezdése előtt
nyújtandók be, s csak akkor vétet-
nek figyelembe, ha azokhoz a bá-
nompénz mellékelve van, s ha az
ajánlatot tevő kijelenti, hogy az

árlejtési feltételeket ismeri és el-
fogadja.

Az árlejtési feltételek a gazda-
sági tanácsnok urnál az árlejtést
megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági
székének 1901. évi október hó
7-én tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.

Pártoljuk a helyi ipart!

Saját készítményű legújabb divatu

ősz és téli férfi-kalapok

nagy raktára

Bittenbinder Konrád

kalap-üzlete

Aradon, Deák Ferencz-u. sarkán. (Első aradi takarékpénztár-épület.)

Elfogad az őszi és téli idényre
férfi-, női- és gyermek-kalapok

teljes átalakítását a legújabb divat szerint.

Tisztítás és festés minden divatszínre elfogadtatik.

Női kalapok izlőses feldíszítését jutányos áron.

Kész leánygyermek kalapok jutányos áron kaphatók. — Czilinder-vasalás azonnal eszközöltetik.

Legújabb női kalapok feldíszítve 1 frt 20 krtól feljebb.

Fiu-gyermek kalapok minden színben 65 krtól feljebb.

Kocsi kalapok mindig raktáron. 1248

Bor- és pálinkaszűrők mindig raktáron vannak.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Árverési hirdetmény.

V. b. Blau Mátyás soborsini kereskedő csődtömegéhez
tartozó, Soborsin községben a főtéren 258. házszám alatt fekvő,
a soborsini 158. számú tkjvben A I. 6. sor 210. hrzszám
alatt felvett beltelkes házból álló ingatlanság a m. radnai kir.
járásbiróság, mint tkvi hatóságnak 1951/1901. számú intéz-
kedésénél fogva folyó évi október hó 19-én d. e. 10 órakor
Soborsin község-házánál megtartandó végrehajtási árverés jog-
hatályával bíró önkéntes birói árverésen el fog adatni. A ház-
ban évtizedeken át nagy forgalmu vegyeskereskedés volt, ab-
ban az ily üzlet folytatásához szükséges bolt- és raktárhelyi-
ségek megvannak s az épület más részében jelenleg is a
postahivatal van elhelyezve. A kikiáltási ár 7632 korona, az
ingatlan azonban a kikiáltási áron alul is el fog adatni. Árve-
relni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, azaz 763
kor. 20 fillért., az árverés megkezdése előtt a kiküldött kezei-
hez bánatpénzül készpénzben vagy óvadékképes értékpapirok-
ban letenni, vevő pedig köteles a vételárat az árverés napjá-
tól számítandó 30, 60 és 90 nap mulva esedékes három egyen-
lő részletben a m.-radnai kir. adóhivatalnál lefizetni. Az árve-
rés feltételek a m.-radnai járásbiróságnál, a soborsini község
előjáróságnál s az alulírott tömeggondnoknál (Arad, József
főherczeg-ut 8. sz.) tekinthetők meg.

Aradon, 1901. évi október hó 3-án.

Dr. Parecz Béla ügyvéd,

mint vb. Blau Mátyás soborsini kereskedő csőd-
tömeggondnoka.

1333

Nagy választék fiu- és gyermek-ruhákban.

Telefon 389. szám.

Holtzer József

Hazai angol és francia gyapjuszövetek

nagy raktára

Mértékszerinti rendelések

férfi-szabó

Aradon, Vörösmarty-utca 1. szám.

saját műhelyemben készítettnek a legújabb divat
szerint, kifogástalan csinos kivitelben.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák, felső- és télikabátok, ulsterek, bundák és köpenyek.

1145

Készlet állandóan mindenféle szőrme-árakban.

Katonai egyenruhák, magyar diszruhák!

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.